

جولان گاه طالبان؛

تشدید ناامنی در شاهراه کابل - بامیان

شماری از رانندگان و باشندگان ولایت بامیان از افزایش ناامنی در شاهراه کابل - بامیان از دو مسیر ولسوالی جلریز و دره غوربند، انتقاد می کنند. دره غوربند ولایت پروان و دره جلریز ولایت میدان وردک از مسیرهایی است که ولایت های دایکندی، غور و بامیان را به کابل، پایتخت کشور، وصل می سازند. جنگ جویان گروه طالبان اما با حضور در بخش هایی از این دو دره، این مسیرها را به ناامن ترین مناطق برای مسافران بدل کرده اند. برخی از مسافران و رانندگان شاهراه کابل - بامیان می گویند که به دلیل افزایش ناامنی، از چند روز به این طرف در بامیان گیر مانده اند و منتظر بهبود وضعیت امنیتی راه ها می باشند. خلیفه سلطان، یکی از رانندگان، می گوید که قبلا روزانه دست کم یک مرتبه مسافران را از کابل به بامیان و یا برعکس انتقال می داد، اما طی سه روز اخیر به دلیل درگیری بین...

۳

مجلسی نمایندگان سند بودجه وسط سال را رد کرد

۳

بایدن و رویارویی با میراث ترامپ؛ جایگاه افغانستان کجاست؟

۴

نه ترامپ نه بایدن؛ فقط عدالت ملی

هیچ یک از برنامه های ایالات متحده آمریکا در قبال افغانستان به صلح دائمی، با گرفتن دموکراسی واقعی، از میان بردن تبعیض و نابرابری کمک نخواهد کرد، مگر این که نظام سیاسی در افغانستان تغییر کند. زیرا احزاب بزرگی که بدنه بزرگ و اصلی افغانستان را تشکیل می دهند، از سال ها به این سو خواهان مدیریت افغانستان با مدل و نظام غیر از نظام ریاستی هستند.

۴

ناکامی محدودیت موتورسایکل ها؛ در یک روز پنج نفر در هرات ترور شدند

در نخستین روز اجرای طرح «محدودیت تردد موتورسایکل های دوسرنشین» در هرات، که برای مهار جرایم انجام شد، در دو رویداد جداگانه پنج نفر ترور شدند. پولیس می پذیرد که در این رویدادها، سه نفر زخم برداشته و دو تن دیگر کشته شده اند. چهار منسوب پولیس نیز به دنبال انفجار ماین در مرکز شهر هرات جان باخته اند. شماری از رانندگان موتورسایکل در هرات باور دارند که مقام های ارشد امنیتی...

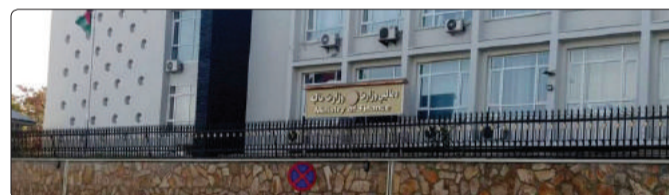
۲

انفجار در برابر یک دانشگاه خصوصی در میدان وردک یک کشته و پنج زخمی برجای گذاشت

۸ صبح، کابل: پولیس وقوع انفجار در برابر یک دانشگاه خصوصی در شهر میدان شهر، مرکز ولایت میدان وردک را تأیید می کند. حاجی محمد هوفیانی، سخنگوی پولیس میدان وردک، به روزنامه ۸ صبح گفت که در این انفجار یک تن کشته و پنج دانشجو زخمی شده اند. انفجار ساعت ۳:۳۰ عصر روز دوشنبه، نهمم عقرب در برابر ورودی دانشگاه تابش رخ داده است. دانشگاه تابش یک نهاد آموزش عالی خصوصی است که در ناحیه اول میدان شهر، مرکز ولایت

عواید ملی به ۱۴۲ میلیارد و ۶۸۵ میلیون افغانی رسید

۸ صبح، کابل: وزارت مالیه روز دوشنبه، نهمم عقرب عواید جمع آوری شده در جریان دو هفته گذشته را اعلام کرد. طبق اعلام وزارت مالیه، در دو هفته گذشته هفت میلیارد و ۱۷۰ میلیون افغانی عواید ملی جمع آوری شده است. به همین ترتیب، از ابتدای سال مالی تا کنون مبلغ ۱۴۲ میلیارد و ۶۸۵ میلیون افغانی عواید ملی جمع آوری شده است. به صورت مجموعی، ۳۲۱ میلیارد و ۷۳۱ میلیون افغانی معادل ۶۷ درصد بودجه ملی سال جاری مالی مصرف شده است. احتمال می رود که سطح عواید ملی امسال به دلیل همه گیری ویروس کرونا نسبت به سال گذشته کاهش یابد. در سال گذشته بیش از ۲۰۰ میلیارد افغانی عواید جمع آوری شده بود.

پرواز های همه روزه کابل - کندهار - کابل

کابل کندهار: ساعت ۴ بعد از ظهر

کندهار کابل: ساعت ۶ شام

آریانا افغان هوائی شرکت
ARIANA AFGHAN AIRLINES

www.flyariana.com
+93 (0) 790 07 1333
خدمات مشتریان | 1333

مردم قطع امید کرده‌اند

یأس و ناامیدی بار دیگر بر زنده‌گی مردم عام مستولی شده است. کورسوی امیدی که در پی شروع مذاکرات صلح به میان آمده بود، با موج تازه‌ای از ناامنی‌ها کم کم محو می‌شود. طالبان حتا یک وجب هم از موضع خود عقب نرفته‌اند و دولت هم برای تغییر وضعیت کاری نتوانسته است. در میان مردم، این روزها ترس از آینده بدتر، سنگین‌تر از امید به آینده بهتر است. تغییر این وضعیت، مسوولیت بزرگی است که دولت نباید از انجام آن شانه خالی کند.

در پی بست مذاکرات صلح، جنگ در سطوح مختلف در کشور ادامه یافته است. طالبان در کنار افزایش حملات تهاجمی، به شیوه‌ی با سابقه‌ی ماین‌گذاری و بمب‌گذاری خود بازگشته‌اند. ترورهای هدفمند بخش دیگری از فعالیت‌های این گروه است که ماه‌ها می‌شود از سر گرفته شده است.

پیش از شروع مذاکرات صلح، مردم در بیش‌تر شهرها روزهای نسبتاً آرامی را پشت سر می‌گذاشتند. حالا اما وضعیت تغییر کرده است. ولسوالی‌ها و ولایت‌های بسیار کمی را سراغ داریم که طی روزهای گذشته شاهد یکی از انواع خشونت‌ها نبوده باشد. ماین‌گذاری جاده‌ها هم چنان در جریان است. استفاده از ماین‌های مقناطیسی برای ترور ماموران دولت افزایش یافته است. به موازات این موارد، حمله با موتوربمب نیز ادامه داشته است. حملات انتحاری نیز بار دیگر آغاز شده است.

همین دو روز پیش، خانه‌های مسکونی در غزنی به راکت بسته شد. هشت غیرنظامی در پی شلیک چندین فیر راکت کشته شدند.

در جریان یکی دو روز گذشته قندهار، کابل، میدان وردک، هرات و پکتیا شاهد چندین انفجار ماین و موتوربمب بود. مسوولیت بعضی از این انفجارها را طالبان بر عهده گرفتند. این سطح بلند از خشونت‌ها نشانه‌ی بدتر شدن وضعیت در کشور است. مردم با مشاهده‌ی این وضعیت، بدیهی است که آینده را ناگوار و تاریک خواهند دید.

مردم عام از طالبان که خشونت را ابزاری برای رسیدن به مقاصد سیاسی خود قرار داده‌اند، انتظاری ندارند. زیرا طالبان بارها در عمل نشان داده‌اند که آرزوها، انتظارات و خواسته‌های مردم برای‌شان مهم نیست، بلکه تنها چیزی که برای آن‌ها اهمیت دارد، همان اهداف ایدئولوژیک و سیاسی خود این گروه است. از همین رو، مردم نمی‌توانند از گروهی توقع احترام به جان‌شان ببرند که کشتار آن‌ها را وسیله‌ای برای دست‌یافتن به مقاصد خود قرار داده است. اگر به چنین انتظاری از جانب طالبان، وقع گذاشته می‌شد، حالا بساط جنگ در کشور جمع و جوی خون متوقف شده بود. متأسفانه طالبان گروهی نیست که به خاطر آمال و انتظارات مردم از ایدئولوژی خشونت‌گرا و سیاست حذف و تمامیت‌خواهانه‌ی خود بگذرند و به جان انسان به عنوان انسان احترام بگذارند.

در مقابل اما دولت مسوولیت دارد به وضعیت نامطلوب و ملت‌هت کتونی رسیده‌گی کند. کورسوی امید در دل‌های مردم را زنده نگه‌دارد و پنجره‌ای را به سوی فردای بهتر بگشاید. دولت باید به خود سروسامان بدهد. کابینه که لازمه‌ی هر نظام سیاسی است، هنوز به دست سرپرستان است. گمارش‌ها قاعده‌مند نیست. سستی و استیصال در تمام سطوح موج می‌زند. بی‌کاری و فقر هم‌چنان بیداد می‌کند. با این حال، رسیده‌گی هرچند اندک به این مشکلات باعث خواهد شد تا بارقه‌ی امید دوباره به زنده‌گی مردم برگردد.

دولت هم‌چنان باید چشم‌انداز جنگ و صلح کشور را روشن کند. در هفته‌های اخیر نه پیش‌رفتی در میز مذاکره اتفاق افتاده است و نه هم فتوحات تازه‌ای در میدان جنگ مشاهده شده است. این وضعیت ایستا و راکد در هر دو صحنه، نشانه‌ی توقف دولت در همان نقطه‌ای است که بود.

هیچ معجزه‌ای در راه نیست تا چشم به راه آن باید بود. گروه طالبان مواضع کاملاً روشن دارند. این گروه تسلیم‌پذیر نیستند و در شرایط موجود از جنگ هم دست نمی‌کشند. در چنین حالتی است که دولت باید مواضع خود را روشن کند. مسیر آینده باید برای مردم مشخص شود که دولت قرار است، برای تغییر معادله‌ی جنگ و صلح دست به چه کارهای تازه‌ای بزند. ابهام‌زدایی از وضعیت نامشخص کنونی، کمک می‌کند تا مردم چشم‌انداز روشنی نسبت به آینده داشته باشند و مطابق آن مسیر زنده‌گی خود را هدایت کنند.

تلاش برای بازگشت امید به زنده‌گی مردم به دولت فرصت حیات و مانور بیش‌تر خواهد داد. مرگ امید، مرگ دولت‌ها است. این تنها امید به فردای بهتر است که چانس بقا می‌دهد. بنابراین، دولت باید در تمامی عرصه‌ها تکانی به خود بدهد و مردم را از احاطه‌ی یأس بیرون بکشد.

ناکامی محدودیت موتورسایکل‌ها؛ در یک روز پنج نفر در هرات ترور شدند

۸صبح، هرات

در نخستین روز اجرای طرح «محدودیت تردد موتورسایکل‌های دوسرنشین» در هرات، که برای مهار جرایم انجام شد، در دو رویداد جداگانه پنج نفر ترور شدند. پولیس می‌پذیرد که در این رویدادها، سه نفر زخم برداشته و دو تن دیگر کشته شده‌اند. چهار منسوب پولیس نیز به دنبال انفجار ماین در مرکز شهر هرات جان باخته‌اند. شماری از رانندگان موتورسایکل در هرات باور دارند که مقام‌های ارشد امنیتی، برای سرپوش گذاشتن روی ناکامی‌شان در مهار جرایم، می‌خواهند مردم را با محدودیت رفت‌وآمد موتورسایکل‌ها فریب بدهند. آنان اجرای این طرح را برای مهار جرایم کارآمد ندانسته و آن را اقدامی بی‌حاصل می‌دانند.

فرماندهی پولیس هرات می‌پذیرد که اجرای طرح محدودسازی تردد موتورسایکل‌ها با مشکلاتی همراه بوده است، اما تا هنگامی که سطح جرایم کاهش یابد، این طرح ادامه خواهد یافت. کمبود نیروهای امنیتی در حوزه‌های پولیس و ناآگاهی مردم از محدودیت تردد موتورسایکل‌ها، عوامل ناکامی این طرح در روز نخست آن عنوان شده است.

آگاهان امور نظامی نیز پافشاری دارند که وضع محدودیت بر تردد موتورسایکل‌ها، راهکار ریشه‌ای و مناسب برای مهار جرایم نیست و نهادهای امنیتی باید عوامل اصلی ایجاد «ناامنی و ترور» را در هرات شناسایی کنند و از بین ببرند.

از دید مقام‌های ارشد محلی هرات، بخش بزرگی از جرایم جنایی، ترورها، آدم‌ربایی‌ها و جرایم سازمان‌یافته، به استفاده از موتورسایکل و موتورهای بدون اسناد انجام می‌شود. به تازگی «کمیتة میثاق امنیتی هرات» که پولیس، امنیت ملی و ارتش عضو آن هستند، وضع محدودیت بر تردد موتورسایکل‌های دو سرنشین را تصویب کرد.

بر این اساس، از روز دوشنبه، نوزدهم عقرب، موتورسایکل‌هایی که بیش‌تر از یک سرنشین داشته باشند، حق رفت‌وآمد در خیابان‌های هرات را ندارند. پولیس علت این اقدام را جلوگیری از «ترورها و دزدی‌های» مسلحانه عنوان کرده است.

هرچند سلطان داوود، فرمانده پولیس هرات، به نیروهای زیر فرمانش دستور داده بود که افراد متخلف را متوقف و با آنان برخورد «جدی» کنند، اما برخی شهروندان بدون رعایت این محدودیت، کرده‌اند و بیش‌تر از یک سرنشین از موتورسایکل استفاده کردند.

فعالان مدنی هرات باور دارند که شمار زیادی از ساکنان این شهر برای تردد از موتورسایکل استفاده می‌کنند و حکومت نمی‌تواند محدودیت استفاده از این وسیله نقلیه را به مدت طولانی ادامه دهد. سیداشرف سادات، از فعالان مدنی هرات، عقیده دارد که طرح وضع محدودیت بر تردد موتورسایکل‌ها روش مناسبی برای مهار جرایم نیست و تداوم آن سبب اعتراض مردم به ویژه رانندگان موتورسایکل خواهد شد.

آگاهان امور نظامی نیز تأکید دارند که ایجاد محدودیت بر رفت‌وآمد موتورسایکل‌ها، نمی‌تواند سبب مهار جرایم و تأمین امنیت شود. عتیق‌الله امرخیل، آگاه امور نظامی، در صحبت با روزنامه ۸صبح می‌گوید که بخش‌های کشفی و استخباراتی نیروهای امنیتی، باید برای مهار ترورها در هرات اقدام اساسی کنند. به گفته‌ی او، افرادی که دست به ترور در مناطق «شلوغ

شهری» می‌زنند، به راحتی می‌توانند اهداف خود را آماج قرار دهند و نیروهای امنیتی، باید پیش از انجام حملات، منابع اصلی آموزش، تجهیز و تمویل ترورها را از نابود کنند.

برخی رانندگان موتورسایکل در هرات، باور دارند که نیروهای امنیتی برای سرپوش گذاشتن بر ناکامی‌های‌شان در مهار جرایم، به دنبال افزایش موارد امنیتی در هرات، قصد دارند با ایجاد محدودیت بر تردد موتورسایکل‌ها، مردم را فریب دهند.

حسین ابراهیمی، از رانندگان موتورسایکل در هرات، باور دارد که در این شهر شمار زیادی از افراد موتورسایکل دارند و در کمبود وسایل حمل‌ونقل عمومی شهری، محدود کردن تردد موتورسایکل اقدامی اشتباه است.

طرح منع تردد موتورسایکل‌های دوسرنشین، تا کنون چند بار دیگر در هرات اجرایی و به دنبال اعتراض مردم لغو شده است. حدود پنج سال پیش، با افزایش موارد ترورها در هرات، برای «دو هفته» رفت‌وآمد موتورسایکل در خیابان‌های شهر کاملاً ممنوع شد.

اصیل‌الدین جامی، معاون پیشین ولایت هرات، که در زمان سرپرستی‌اش ممنوعیت تردد موتورسایکل‌ها انجام شد، در صحبت با روزنامه ۸صبح می‌گوید آن زمان با توقف موتورسایکل‌ها، ۸۰ درصد جرایم و ترورها کاهش پیدا کرد. از دید این مقام پیشین محلی، محدودسازی رفت‌وآمد موتورسایکل‌ها به تنهایی نمی‌تواند سبب مهار جرایم شود و در کنار آن، باید نهادهای امنیتی در هم‌آهنگی با یک‌دیگر برای تأمین امنیت بخش‌های آسیب‌پذیر در ولسوالی‌های هم‌جوار هرات اقدام کنند.

مدیریت ترافیک هرات، آمار دقیقی از تعداد موتورسایکل‌های جوازسیردار و بدون جوازسیر در اختیار ندارد، اما براساس ارزیابی‌های این نهاد، هزاران موتورسایکل بدون سند در این شهر تردد دارند که باید برای آنان جوازسیر توزیع شود.

ابراهیم نورزی، مدیر ترافیک هرات، به روزنامه ۸صبح می‌گوید که روند توزیع جوازسیر برای موتورسایکل‌ها، پس از اجرای محدودیت تردد آغاز شده و مالکان موتورسایکل‌ها باید جوازسیر دریافت کنند.

با این‌همه، در نخستین روز اجرای محدودیت تردد موتورسایکل‌ها در هرات که هدف اصلی‌اش جلوگیری از ترورها بود، «دو رویداد ترور» در این ولایت اتفاق افتاد. در نخستین رویداد دو مرد در بازار ولسوالی کُرخ گلوله‌باران شدند و در رویداد دوم هم یک بزرگ قومی در منطقه شیدایی کشته و دو تن دیگر زخمی شدند.

منابع مردمی ادعا دارند که در رویداد منطقه شیدایی که در چند کیلومتری کُرخ موقعیت دارد، سه بزرگ قومی کشته شده‌اند. افزون بر این، در رویدادی دیگر، چهار سرباز و افسر پولیس به دنبال انفجار یک ماین در مرکز هرات زخمی شده‌اند.

فرماندهی پولیس هرات می‌پذیرد که در نخستین روز اجرای طرح محدودیت رفت‌وآمد موتورسایکل‌های دوسرنشین، این طرح کاملاً اجرایی نشده و برخی موتورسایکل‌سواران آن را رعایت نکرده‌اند. کمبود شمار نیروهای امنیتی در حوزه‌های پولیس و ناآگاهی مردم از محدودیت تردد موتورسایکل‌ها، عوامل ناکامی طرح در روز نخست آن عنوان شده است.

عتیق‌الله وثیق، سرپرست دفتر رسانه‌های فرماندهی پولیس هرات، به روزنامه ۸صبح می‌گوید که همکاری مردم با پولیس و رعایت محدودیت استفاده از موتورسایکل‌های دوسرنشین، می‌تواند سبب تأمین امنیت در این شهر شود.

یکی از پرسش‌های مهم در مورد اجرای محدودیت بر تردد موتورسایکل‌ها در هرات، مدت زمان اجرای آن است؛ پرسشی که پولیس هم پاسخ دقیق و مشخصی به آن ندارد. از دید فرماندهی پولیس هرات، اگر محدود شدن تردد موتورسایکل‌ها در مهار جرایم و تأمین امنیت تأثیر مثبت داشته باشد، مدت زمان اجرای طرح تمدید خواهد شد.

تخریب سینما پارک؛

مشاور فرهنگی غنی:

به نهادهای مربوط

یک‌هفته فرصت داده شود

ارشد رییس جمهور در امور فرهنگی، در پیوند به تخریب «سینما پارک» گفته است که نگرانی‌های شماری از فرهنگیان، هنرمندان و فرهیخته‌گان کشور را درک می‌کند.

مرتضوی در توییتی نوشته است که او به سهم‌اش این موضوع را با مسوولان در میان گذاشته است و پیشنهاد کرده است که برای یک هفته به وزارت اطلاعات و فرهنگ، شهرداری کابل و افغان فلم فرصت داده شود.

مشاور رییس جمهور غنی در امور فرهنگی در ادامه افزوده است که نهادهای یادشده در مشورت با فرهنگیان، سینماگران و هنرمندان روی بازسازی و نوسازی و یا طرح‌های بدیل مشورت و طرح‌های مکتوب بدهند.

مرتضوی در پایان گفته است که حمایت جمعی از فرهنگ و میراث‌های تاریخی قابل ستایش است.

شهرداری کابل می‌گوید که روند تخریب ساختمان «سینما پارک» را روز دوشنبه، نهم عقرب آغاز می‌کند. این سینما که در پارک شهر نو موقعیت دارد، بنا بر دستور امرالله صالح معاون اول ریاست جمهوری قرار است تخریب شود.

بخش‌هایی از این سینما روز گذشته تخریب شده است.

تخریب سینما پارک با واکنش‌های گسترده و عمدتاً منفی روبه شده است.

فرهاد دریا، هنرمند و خواننده مشهور کشور تخریب این سینما را با تخریب بودای بامیان مقایسه کرده است.

دریا در نامه‌ای به امرالله صالح نوشت که از او انتظار دارد تا به‌جای تخریب این خانه‌ی فرهنگی دستور بدهد آن را ترمیم و احیا کند.

امرالله صالح معاون اول ریاست جمهوری بار دیگر بر تخریب آن تأکید کرده است.

صالح گفته است: «در جای سینما پارک، یک

محل فرهنگی که در آن نشست‌های فرهنگی به بهترین وجه آن برگزار شود، ساخته خواهد شد.

جایی که شهروندان کابل اعم از زن و مرد در رفتن به آن عار نداشته باشند و از حضور در آن لذت معنوی ببرند و تمام سهولت‌های شهری و مدنی در آن وجود داشته باشد، اعمار می‌شود.»

به گفته صالح، آخرین باری که در تعمیر کنونی خانواده‌ای برای دیدن فلم رفته‌اند، به دوران داوودخان برمی‌گردد. صالح می‌گوید که پس از آن، سینما پارک محلی متروک و مکانی برای فروش مواد مخدر و استراحت‌گاه معتادان شده است.

مقامات غزنی: طالبان

۶۰۰ متر از شاهراه غزنی -

پکتیکا را ویران کرده‌اند

۸صبح، کابل: مقام‌های محلی در غزنی می‌گویند که طالبان حدود ۶۰۰ متر از شاهراه غزنی - پکتیکا را تخریب کرده است.

واحدالله جمعه‌زاده، سخنگوی والی غزنی، روز دوشنبه، نهم عقرب به روزنامه ۸صبح گفت که شاهراه غزنی - پکتیکا در ساحه «خانی‌بابا» از مربوطات ولسوالی اندر توسط طالبان تخریب شده است. او گفت که طالبان دو روز پیش توسط تراکتور این شاهراه را تخریب کرده‌اند.

گروه طالبان در این باره تاکنون چیزی نگفته است. اما سخنگوی والی غزنی می‌گوید که گروه طالبان در گذشته نیز حدود هفت کیلومتر شاهراه غزنی - پکتیکا را تخریب کرده بودند. سرور دانش، معاون دوم ریاست جمهوری، هفته گذشته طالبان را متهم کرد که صدها کیلومتر جاده، هزاران پل و پل‌چک، مکتب و مرکز صحتی را تخریب کرده‌اند.

مجلس نمایندگان سند بودجه وسط سال را رد کرد

عبدالحمید حسینی

مجلس نمایندگان سند بودجه وسط سال را با اکثریت آرا رد کرد. اعضای مجلس می‌گویند که این اسناد به دلایل تعدیلاتی که از سوی حکومت اعمال شده، رد شده است. این تعدیلات شامل

افزود که وزارت مالیه باید این تعدیلات را اعمال می‌کرد. به گفته‌ی اعضای مجلس، این وزارت در آخرین روزها به کمیسیون مالی و بودجه مجلس گفته است که این تغییرات اعمال نمی‌شود و باید همان سند به نشست عمومی مجلس ارایه شود.

از جانب دیگر، آقای محسنی تصریح کرد که وزارت مالیه در قسمت ارسال سند بودجه وسط سال به مجلس نیز تخطی کرده است. او گفت که این سند باید در ماه سرطان به مجلس می‌آمد، اما وزارت مالیه آن را با ۴۰ روز تأخیر به مجلس فرستاده است. این در حالی است که سال مالی از اول جدی شروع و بودجه وسط سال پس از شش ماه به مجلس ارایه می‌شود. براساس زمان‌بندی مجلس، وزارت مالیه مکلف است که این سند را در اوایل ماه سرطان به این مجلس ارایه کند.

در همین حال وزارت مالیه می‌گوید که بودجه وسط سال در پانزدهم ماه میزان سال جاری برای بررسی به مجلس نمایندگان فرستاده شده است. شمروخان مسجیدی، سخنگوی وزارت مالیه، به روزنامه ۸صبح گفت که در این سند، مطابق قانون حدود ۹ میلیارد افغانی در بودجه عادی و انکشافی افزوده شده است. او گفت که رد این بودجه، می‌تواند در بخش مصارف تأثیرات منفی برجا بگذارد؛ زیرا به گفته‌ی آقای مسجیدی، تا زمانی که سند بودجه تصویب نشود، این وزارت مکلف است که برای تصویب بودجه منتظر بماند. با این حال، سخنگوی وزارت مالیه بیان داشت که تا اکنون مجلس نمایندگان دلیل رد این سند را با وزارت مالیه در میان نگذاشته است. شمروخان مسجیدی گفت که در صورت در میان گذاشتن این دلایل، وزارت مالیه می‌کوشد تا قناعت اعضای مجلس را فراهم کند و سند بودجه وسط سال را بار دیگر برای تأیید به مجلس بفرستد.

مجموع بودجه سال مالی ۱۳۹۹ بیش از ۴۲۸ میلیارد افغانی است. از این میان، ۲۸۹ میلیارد افغانی آن بودجه‌ی عادی و ۱۳۹ میلیارد افغانی دیگر بودجه انکشافی است. بودجه توسعه‌ای یا انکشافی شامل ۶۴ میلیارد بودجه اختیاری و ۷۵ میلیارد بودجه غیراختیاری می‌شود.

میلیون افغانی افزایش، در کد ۲۲ مبلغ ۲۰۵ میلیون افغانی افزایش و در کد ۲۵ حدود ۲۰ میلیون افغانی کاهش آورده است. آقای صافی به روزنامه ۸صبح گفت که عمده‌ترین موارد اختلافی در سند بودجه، بودجه واحد عملیاتی ریاست جمهوری بود. او تصریح کرد که حکومت برای این اداره حدود ۸ میلیارد افغانی بودجه در نظر گرفته بود، اما کمیسیون‌ها پس از بررسی ۵۰ درصد آن را کاهش داده و به بودجه‌های انکشافی افزوده‌اند.

محمدعظیم محسنی، عضو دیگر کمیسیون امور مالی و بودجه مجلس، نیز تصریح می‌کند که موارد اختلافی در سند بودجه زیاد است، اما عمده‌ترین موارد آن تعدیل بودجه واحد عملیاتی ریاست جمهوری است. او گفت که بودجه این اداره در حدود ۵۰ درصد کاهش داده شده و به بودجه وزارت فواید عامه افزوده شده است. به گفته آقای محسنی، وزارت فواید عامه به رغم این که پروژه‌های بزرگ انکشافی و توسعه‌ای در سراسر کشور دارد، اما وزارت مالیه برای این وزارت در سند بودجه وسط سال پولی در نظر نگرفته است. با این‌همه، وی

می‌گرداند. به گفته‌ی بانو ربیع، این وعده‌ها اما از سوی حکومت عملی نشده و در سند بودجه وسط سال، پول این وزارت‌خانه‌ها به بودجه آن‌ها برنگشته است. وی بیان داشت که بیش‌تر پروژه‌های این وزارت‌خانه‌ها به دلیل نداشتن بودجه متوقف شده و از این رو، این کمیسیون بودجه واحد عملیاتی را تنقیص کرده و به بودجه‌های این وزارت‌خانه‌ها افزوده است. این کار اما با واکنش حکومت روبه‌رو شده است.

حکومت از این کمیسیون خواسته است که سند بودجه را بدون کدام تغییر به مجلس ارایه کند تا اعضای مجلس براساس صلاحیت‌شان آن را رد یا تأیید کنند. میرافغان صافی، عضو دیگر کمیسیون امور مالی و بودجه مجلس نمایندگان، گفت که حکومت در بودجه وسط سال، بودجه ۵۴ اداره را تعدیل کرده که این کمیسیون از این میان تنها تغییرات بودجه‌های ۳۶ اداره را تأیید کرده است. او گفت که این کمیسیون تعدیلاتی را در بخش‌های بودجه عادی و انکشافی وسط سال به وجود آورده است. به گفته آقای صافی، کمیسیون امور مالی و بودجه در کد ۲۱ بودجه اداری ادارات مبلغ ۸۷

تتقیص بودجه وزارت‌های صحت عامه، احیا و انکشاف دهات، شهرسازی و اراضی و فواید عامه است. کمیسیون امور مالی و بودجه مجلس نمایندگان می‌گوید که حکومت بودجه انکشافی این وزارت‌ها را در جریان شیوع ویروس کرونا تنقیص کرده و به بودجه واحد عملیاتی افزوده است. هرچند مسوولان حکومتی وعده داده بودند که این پول را در بودجه وسط سال از بخش واحد عملیاتی به بودجه این وزارت‌ها برمی‌گردانند، اما هنگام ارایه سند بودجه به مجلس، این وعده عملی نشده است. با آن‌که مجلس نمایندگان در ادامه و برای حل این موضوع خواهان تنقیص بودجه واحد عملیاتی و اضافه کردن آن به بودجه وزارت‌ها شد، اما حکومت به نمایندگان گفته است که مجلس یا سند ارایه شده را تأیید و یا آن را بدون هیچ‌گونه تغییری رد کند. در همین حال وزارت مالیه می‌گوید که دلیل رد سند بودجه وسط سال با این وزارت در میان گذاشته نشده است. مسوولان این وزارت می‌گویند، در صورت در میان گذاشته شدن دلایل رد، این وزارت می‌کوشد تا قناعت مجلس را فراهم کند و سند بودجه را بار دیگر برای تأیید به مجلس بفرستد.

حکومت بودجه وسط سال را با دو ماه تأخیر به مجلس نمایندگان فرستاده است. اکنون اعضای مجلس می‌گویند که این سند بنا بر تنقیص بخشی از بودجه وزارت‌ها و برنگشتاندن آن، از سوی نمایندگان رد شده است. برشنا ربیع، عضو کمیسیون امور مالی و بودجه مجلس، روز دوشنبه، نوزدهم عقرب، به روزنامه ۸صبح گفت که حکومت برای واحد عملیاتی ریاست جمهوری بیش از ۸ میلیارد افغانی خواسته بود، اما این کمیسیون تنها ۳٫۷ میلیارد آن را تصویب و باقی آن را از بودجه واحد عملیاتی تنقیص کرده و به بودجه وزارت‌های احیا و انکشاف دهات، صحت عامه، شهرسازی و فواید عامه افزوده است. وی افزود که حکومت در جریان شیوع ویروس کرونا بودجه پروژه‌های انکشافی این وزارت‌خانه‌ها را تنقیص کرد و برای این نهادها وعده سپرد که در بودجه وسط سال، پول آن‌ها را باز

جولان‌گاه طالبان؛

تشدید ناامنی در شاهراه کابل - بامیان

الیاس طاهری

شماری از رانندگان و باشندگان ولایت بامیان از افزایش ناامنی در شاهراه کابل - بامیان از دو مسیر ولسوالی جلریز و دره غوربند، انتقاد می‌کنند.

دره غوربند ولایت پروان و دره جلریز ولایت میدان‌وردک از مسیرهایی است که ولایت‌های دایکندی، غور و بامیان را به کابل، پایتخت کشور، وصل می‌سازند. جنگ‌جویان گروه طالبان اما با حضور در بخش‌هایی از این دو دره، این مسیرها را به ناامن‌ترین مناطق برای مسافران بدل کرده‌اند. برخی از مسافران و رانندگان شاهراه کابل-بامیان می‌گویند که به دلیل افزایش ناامنی، از چند روز به این طرف در بامیان گیر مانده‌اند و منتظر بهبود وضعیت امنیتی راه‌ها می‌باشند.

خلیفه سلطان، یکی از رانندگان، می‌گوید که قبلاً روزانه دست‌کم یک مرتبه مسافران را از کابل به بامیان و یا برعکس انتقال می‌داد، اما طی سه روز اخیر به دلیل درگیری بین نیروهای امنیتی و جنگ‌جویان طالبان در ولسوالی غوربند ولایت پروان، جرأت نکرده از این مسیر سفر کند. محمد، دیگر راننده‌ی این مسیر است. به گفته‌ی وی، دره جلریز از سال‌ها به این طرف ناامن بود و در چند هفته‌ی اخیر رفت‌وآمد از این منطقه به کلی قطع شده است. به نقل از محمد، دره غوربند نیز در روزهای اخیر شاهد حضور جنگ‌جویان طالبان بوده که مسافران را مورد بازرسی قرار می‌دهند و برای آن‌ها مزاحمت ایجاد می‌کنند. رانندگان با انتقاد از دولت می‌گویند که ناامنی شاهراه کابل-بامیان، افزون بر خلق چالش‌های بی‌شمار دیگر، شغل رانندگی آن‌ها را نیز متأثر ساخته است. خلیفه محمد از دولت خواست که امنیت راه بامیان-کابل را تأمین کند. ناامنی مسیرهای منتهی به ولایت‌های مرکزی از طریق

گفته‌ی وی پنج سرباز ارتش ملی، یک سرباز پولیس و سه نیروی خیزش مردمی در پی این درگیری‌ها زخمی شده‌اند و تلفاتی به نیروهای امنیتی وارد نشده است. فرمانده مجید افزود که در حال حاضر وضعیت در دره غوربند به حالت عادی برگشته و مسافران می‌توانند از این مسیر رفت‌وآمد کنند. پیش از این نیز شماری از باشندگان بامیان و یک نماینده‌ی این ولایت در شورای ملی گفته بودند که ناامنی در دره غوربند افزایش یافته و طالبان با افراز پاسگاه‌ها، برای مسافران مزاحمت ایجاد می‌کنند.

چند سال پیش سرور دانش، معاون دوم ریاست جمهوری و محمد محقق، معاون پیشین ریاست اجراییه، طرحی را به حکومت سپرده بودند تا یک لواء ارتش ملی به مرکزیت بامیان ایجاد شود. قرار بود یکی از کندک‌های این لواء، در ولسوالی جلریز میدان‌وردک مستقر شود. با آن‌که رییس‌جمهور غنی خود وعده‌ی تطبیق این طرح امنیتی را داده بود، اما باشندگان مناطق مرکزی می‌گویند که با گذشت سال‌ها، از عملی شدن آن وعده‌ی رییس‌جمهور و تأمین امنیت شاهراه کابل-بامیان خبری نیست. همین‌طور رییس‌جمهور غنی دو سال پیش در سفرش به بامیان، به رییس وقت ستاد ارتش هدایت داده بود تا طرح ایجاد یک کندک ارتش منطقه‌ای را برای بامیان نهایی سازد؛ کاری که تاکنون عملی نشده است.

غیرنظامیان زیادی قربانی شده‌اند. وی می‌افزاید که کشتن غیرنظامیان، از مصادیق «برجسته‌ی نقض حقوق بین‌المللی بشردوستانه» است. آقای دادگر تصریح کرد، طوری که انتظار می‌رفت، حکومت در راستای تأمین امنیت شاهراه کابل-بامیان اقدامات موثر و عملی انجام نداده و باشندگان مناطق مرکزی نیز همواره نسبت به این مشکل اعتراض کرده‌اند. رییس دفتر ساحه‌ای کمیسیون مستقل حقوق بشر هم‌چنان می‌افزاید که به علت بی‌توجهی حکومت نسبت به تأمین امنیت این مسیر، بارها حوادث «دل‌آزار» و «وحشت‌ناک» رخ داده و غیرنظامیان از سوی طالبان به قتل رسیده‌اند. کمیسیون مستقل حقوق بشر از دولت مرکزی و نهادهای امنیتی می‌خواهد که به خاطر تأمین امنیت و مصونیت باشندگان مناطق مرکزی، اقدامات و تدابیر امنیتی لازم را روی دست بگیرند.

از سوی هم، مجید، فرمانده کندک ارتش ملی در ولسوالی سیاه‌گرد ولایت پروان، به روزنامه ۸صبح گفت که در جریان چند روز درگیری میان نیروهای امنیتی و جنگ‌جویان گروه طالبان در دره غوربند، ۱۳ جنگ‌جوی طالب کشته و شماری هم زخمی و بازداشت شده‌اند. به

کابل، یکی از چالش‌های عمده فراراه باشندگان این مناطق است و بارها به عنوان یک خواست مطرح شده، اما تاکنون نه تنها نتیجه‌ای در پی نداشته، بل وضعیت روزبه‌روز بدتر شده است. علی صادقی، هفت روز است که در بامیان به سر می‌برد. او باشنده اصلی کابل است و برای انجام کاری به بامیان آمده است؛ اما ناامنی‌های چند روز اخیر در غوربند، مانع برگشت او به کابل شده است. او می‌گوید: «سه چهار روز است اقدام می‌کنم که به کابل برگردم، اما به دلیل شدت ناامنی در مسیر راه و کارگذاری ماین‌های کنار جاده‌ای از سوی طالبان که هر روز نفر کشته می‌شود، نتوانستم به کابل برگردم.» به گفته‌ی این مسافر، هم‌زمان با افزایش ناامنی در مسیر بامیان-کابل، کرایه‌ی موتر نیز به گونه‌ی چشم‌گیر افزایش یافته است؛ چرا که شماری از رانندگان حاضر به انتقال مسافران نیستند.

با این حال، مولوی عتیق‌الله عتیق، معاون والی بامیان، در گفت‌وگو با روزنامه ۸صبح گفت که اداره محلی بامیان بارها این مشکل را با حکومت محلی میدان‌وردک، حکومت مرکزی و شخص رییس‌جمهور در میان گذاشته، اما تاکنون نتیجه‌ی مطلوبی به دست نیامده است. معاون والی بامیان افزود که در یک ماه اخیر بر اثر انفجار ماین‌های کنار جاده‌ی طالبان در ولسوالی جلریز ولایت میدان‌وردک، حدود ۱۳ مسافر غیرنظامی که همه باشندگان بامیان بودند، جان باخته‌اند. به گفته‌ی وی، هرچند آمار دقیق از مسافرانی که در شاهراه کابل-بامیان توسط طالبان کشته شده‌اند را در اختیار ندارد، اما سربازان ارتش و پولیس که از این مسیرها رفت‌وآمد می‌کردند، به جنگ طالبان افتاده و سپس کشته شده‌اند. در همین حال جواد دادگر، رییس دفتر ساحه‌ای کمیسیون مستقل حقوق بشر در بامیان، افزایش ناامنی در شاهراه بامیان-کابل را نگران‌کننده می‌داند و می‌گوید در رویدادهایی که تاکنون در این شاهراه اتفاق افتاده،

حبیب حمیدزاده

تعییر آمدن در حکومت‌ها و مقامات حکومتی ملت‌های دیگر جهان به شمول ایالات متحده امریکا تأثیر بنیادین و اساسی بالای وضع افغانستان ندارد. زیرا مشکل افغانستان داخلی است و این مشکل راه‌حل داخلی می‌طلبد. تمام نسخه‌های خارجی برای افغانستان تاکنون نه تنها ناکام بوده است که چه بسا سبب خون‌ریزی، ویرانی و برادرکشی نیز شده است. عواقب و نتیجه‌ی مدیریت چهل سال اخیر افغانستان براساس نسخه‌ها و مدل‌های پیشنهادشده و گاهی تحمیلی بر همه‌گان هویدا است. ایالات متحده امریکا در ۱۹ سال پسین از هیچ‌گونه تلاشی برای آوردن امنیت، دموکراسی و سرپا نگه‌داشتن نظام کنونی دریغ نکرد، هرچند به‌صورت رسمی اعلام نکرده است ولی امضای توافق‌نامه با گروه طالبان معنای دیگری جز پذیرفتن شکستش ندارد. از نظر مردم افغانستان، ایالات متحده امریکا سرانجام شکست و ناکامی در افغانستان را پذیرفته است و فرار یا خروج از افغانستان را معقول‌ترین سیاست خویش می‌داند. ظاهراً تمام هم‌پیمانان و حامیان خارجی کابل همانند ایالات متحده امریکا به این نتیجه رسیده‌اند که از افغانستان عقب بکشند و یا حداقل در سیاست‌شان در مورد افغانستان تجدید نظر کنند. مقامات بلندپایه‌ی ایالات متحده امریکا صریح و برهنه در مورد مشکل افغانستان اظهار نظر کرده‌اند. از جمله رییس‌جمهور جدید امریکا، جو بایدن بارها گفته است که افغانستان یک پارچه نخواهد شد، افغانستان همیشه تکه و پاره بوده است، ملت‌سازی در افغانستان ناکام بوده است. به باور جو بایدن برای افغانستان سیستم جدید نیاز است.

مشکل اصلی افغانستان نظام و یا همان ساختار سیاسی موجود است. این نظام و مدل سیاسی در تأمین عدالت اجتماعی ناکام بوده است. اساسی‌ترین و مهم‌ترین موضوع اصول عدالت اجتماعی ساختار بنیادین جامعه است؛ یعنی شیوه‌ی ساختن و آرایش نهادهای اجتماعی در قالب یک طرح برای هم‌کاری همه‌ی شهروندان به‌منظور رعایت حقوق همه‌ی مردم و سرانجام تأمین عدالت اجتماعی و قومی. بدون تغییر ساختار سیاسی افغانستان، تحقق عدالت، دست‌یافتن به صلح پایدار و دموکراسی واقعی ناممکن است. ساختار بنیادین

نه ترمپ نه بایدن؛

فقط عدالت ملی

خواهد کرد.

منظور از نهادهای سیاسی نظامی از قواعدی است که مناصب و سمت‌هایی را همراه با تکالیف و حقوق‌شان، اختیارات و مصونیت‌های‌شان مشخص و معین می‌سازد. این قواعد مشخص می‌سازد که انجام چه کارهای در درون اجتماع مجاز است و انجام چه کارهای جرم، و برای مواقعی که نقض قانون صورت می‌گیرد، این قواعد، مجازات و دفاعیه‌های معینی را در نظر می‌گیرد. نهادهای سیاسی و قواعد نظام ریاستی افغانستان دست رییس‌جمهور را که همه‌کاره‌ی نظام است، باز نگه داشته و این رییس‌جمهور هر کار بلهوسانه‌ای را که خواسته باشد، می‌تواند علیه منافع دیگران انجام دهد؛ به‌خصوص اگر رییس‌جمهور همانند محمد اشرف غنی فرد متمایل به دیکتاتوری، عصبیت قومی، برتری‌طلبی و زیاده‌خواهی باشد، دمار از روزگار دیگران در می‌آورد. تمام نظام‌های اجتماعی، تغییرناپذیر و بیرون از مهار بشر نیست. عدالت اجتماعی حکم می‌کند که اگر نظام اجتماعی به سود همه‌گان نیست و نمی‌تواند بیش‌ترین خرسندی را برای عموم مردم فراهم کند باید از میان برداشته شود و از بدیل آن برای تحقق عدالت اجتماعی استفاده شود. در صورتی که نظام قادر نیست عدالت را بر پا دارد، یا جلو تبعیض را بگیرد، فسادزایی کند و امنیت جان و مال مردم را تأمین کند، دست‌زدن شهروندان به کنش‌های خشونت‌آمیز به‌منظور از میان برداشتن آن نظام هیچ

جامعه تأثیراتش بر زنده‌گی شهروندان بسیار عمیق است. چون این ساختار بنیادین جامعه است که فرصت‌های برابر اقتصادی و دیگر تکالیف اجتماعی را برای شهروندان معین می‌سازد. عدالت نخستین فضیلت ساختارهای اجتماعی است. همان‌طوری که «درستی و صدق» نخستین فضیلت نظام‌ها است. یک نظام و نظریه را باید رها کرد و یا دور انداخت و یا حداقل در موردش بازنگری انجام داد، اگر آن نظام در عمل درستی و صدقش را ثابت نکند و عدالت را همان‌طور که لازم است، برای عموم توزیع نکند. به همین سان، نهادها، قانون اساسی و نظام سیاسی اگر نتواند کارایی از خود نشان دهد و به جامعه نظم بخشد و ثروت و قدرت اجتماعی را برابر توزیع کند، باید یا اصلاح شود یا به‌کلی از میان برداشته شود. وقتی نظام و نهادها نتواند عدالت را بر پا کند، به این معنا است که خودش ناعادلانه است. جامعه زمانی عادلانه است که نهادهای اصلی و ساختار سیاسی‌اش به گونه‌ی درست-عادلانه طراحی شده باشد. یعنی به گونه‌ای که بیش‌ترین خرسندی را برای تمامی اعضای جامعه به‌ارمغان آورده باشد. متأسفانه در نظام ریاستی افغانستان نه تنها این مهم میسر نیست که حرمت دیگران بارها پایمال شده است. برای همین، انتخاب‌شدن جو بایدن یا هرکس دیگری به‌عنوان رییس‌جمهور ایالات متحده امریکا، بدون تغییر بنیادین سیاست ایالات متحده امریکا در قبال افغانستان، مشکل بنیادین افغانستان را حل

بایدن و رویارویی با میراث ترمپ؛

جایگاه افغانستان کجاست؟

واقعیت این است که ترمپ جامعه‌ی امریکا و نظم جهان را به شدت دوقطبی کرده بود. لیبرال‌های جامعه‌ی امریکا و جهان بی‌نهایت از ترمپ و حتا طرف‌دارانش نفرت پیدا کرده بودند و ترمپ و حامیان‌ش هم نسبت به لیبرال‌ها کینه و نفرت پیدا کرده‌اند. به نحوی می‌توان گفت که مشارکت گسترده و بی‌مانند در انتخابات و آمار بلند آرا برای هر دو طرف، نشانه‌ی عمیق و گستره از شکاف جامعه‌ی امریکا است و نیز پوشش رسانه‌ای و واکنش رهبران جهان نسبت به پیروزی «جو بایدن» شکاف بین حکومت ترمپ و دیگر کشورها را نشان می‌دهد. شکاف‌های که به‌عنوان میراث ماندگار ترمپ، به آسانی برطرف نخواهد شد. به همین خاطر است که «جو بایدن» نمی‌تواند از یک طرف در داخل امریکا ۷۰ میلیون نفری که به ترمپ رای دادند را نادیده بگیرد و از جانب دیگر در خارج از امریکا نسبت به توقعات رهبران جهان بی‌تفاوت باشد.

حامیان‌ش هم نسبت به لیبرال‌ها کینه و نفرت پیدا کرده‌اند. به نحوی می‌توان گفت که مشارکت گسترده و بی‌مانند در انتخابات و آمار بلند آرا برای هر دو طرف، نشانه‌ی عمیق و گستره از شکاف جامعه‌ی امریکا است و نیز پوشش رسانه‌ای و واکنش رهبران جهان نسبت به پیروزی «جو بایدن» شکاف بین حکومت ترمپ و دیگر کشورها را نشان می‌دهد. شکاف‌های که به‌عنوان میراث ماندگار ترمپ، به آسانی برطرف نخواهد شد. به همین خاطر است که «جو بایدن» نمی‌تواند از یک طرف در داخل امریکا ۷۰ میلیون نفری که به ترمپ رای دادند را نادیده بگیرد و از جانب دیگر در خارج از امریکا نسبت به توقعات رهبران جهان بی‌تفاوت باشد. حالا که قرار است، آقای بایدن بر مسند ریاست جمهوری امریکا تکیه بزند، به‌قول خودش کار آسانی در پیش‌رو نخواهد داشت. او با میراث نه چندان خوب از دوران ریاست جمهوری ترمپ، دست و پنجه نرم خواهد کرد؛ مرد توییتری که نه تنها در امریکا، بلکه در سراسر جهان هم‌گرایان و هم‌پیمانی برای خود کمایی کرد. هم‌پیمانی که بعضاً به‌صورت بالقوه حتا از خود او هم خطرناک‌تر اند. به‌گونه‌ی مثال گروه راست‌گرا و افراطی طالبان در افغانستان از جمله‌ی هم‌پیمانان حکومت ترمپ اند که در زمان ریاست جمهوری او به قطب مسلط سیاسی برای نظام افغانستان مبدل شدند و در خصوص جنگ و صلح افغانستان یک‌تنه با امریکایی‌ها چانه‌زنی کردند. این گروه که برای پیروزی ترمپ دست دعا بلند کرده بودند، با پیروزی «جو بایدن» واکنش محتاطانه نشان داده‌اند.

جوزف رابینت بایدن جونیور مشهور به «جو بایدن» نامزد دموکرات‌ها، در انتخابات ۲۰۲۰ ایالات متحده امریکا با حداقل ۲۸۴ رای الکترا به‌عنوان رییس‌جمهور جدید ایالات متحده امریکا شناخته شد. آقای بایدن که نزدیک به پنجاه سال در صحنه‌ی سیاسی امریکا حضور دارد، قرار است به‌عنوان چهل‌وششمین رییس‌جمهور امریکا در ۲۰ جنوری ۲۰۲۱ سوگند وفاداری یاد کند. به این ترتیب، ترمپ پس از جیمی کارتر (۱۹۷۷-۱۹۸۱) و جرج هربرت واکر بوش (۱۹۸۹-۱۹۹۳) به سومین رییس‌جمهور تک‌دوره‌ای امریکا در طول ۴ دهه‌ی گذشته تبدیل خواهد شد.

هرچند آقای ترمپ تا هنوز به‌گونه‌ی رسمی شکست خود در انتخابات ۲۰۲۰ را نپذیرفته و با ادعای تقلب در انتخابات از درج شکایت به دادگاه عالی امریکا سخن گفته، اما رییس‌جمهور تازه منتخب امریکا، خطاب به مردم این کشور، ضمن سخت خواندن کار پیش‌رو، با افتخار به آنان قول داد که به‌عنوان رهبر امریکای بزرگ، رییس‌جمهور همه باشد. در همین حال، کاملاً هریس که به‌عنوان اولین زن و اولین آسیایی‌تبار رنگین‌پوست به مقام معاونت ریاست جمهوری امریکا رسیده است نیز با اعتماد به نفس بسیار، خود را الگوی خوبی برای دختران امریکایی قلم‌داد کرد.

واقعیت این است که ترمپ جامعه‌ی امریکا و نظم جهان را به شدت دوقطبی کرده بود. لیبرال‌های جامعه‌ی امریکا و جهان بی‌نهایت از ترمپ و حتا طرف‌دارانش نفرت پیدا کرده بودند و ترمپ و

جمعه‌خان حسن همدرد

ایرادی ندارد. زیرا نافرمانی مدنی و یا حرکت‌های علنی مسالمت‌آمیز و یا وجدان‌مندانانه در برابر حکومت‌های دموکراتیک گفته شده است، نه در برابر حکومت‌ها و نظام‌های فاسد قومی.

هیچ‌یک از برنامه‌های ایالات متحده امریکا در قبال افغانستان به صلح دائمی، یا گرفتن دموکراسی واقعی، از میان‌بردن تبعیض و نابرابری کمک نخواهد کرد، مگر این‌که نظام سیاسی در افغانستان تغییر کند. زیرا احزاب بزرگی که بدنه‌ی بزرگ و اصلی افغانستان را تشکیل می‌دهند، از سال‌ها به این سو خواهان مدیریت افغانستان با مدل و نظام غیر از نظام ریاستی هستند. وقتی بزرگ‌ترین احزاب سیاسی و اقوام بزرگ افغانستان به نظام باور نداشته باشند و از آن حمایت نکنند، چگونه ممکن است نظام سیاسی در برابر امارت طالبان و یا دشمنان افغانستان پیروز شود و در عرصه‌ی خارجی بدرخشد؟ معقول‌ترین سیاست رییس‌جمهور جدید ایالات متحده امریکا در قبال افغانستان، حمایت از تغییر بنیادین ساختار سیاسی افغانستان و شیوه‌ی مدیریت افغانستان است. تغییر حکومت‌های افغانستان و تغییر مقامات حکومتی در موجودیت سیستم حاکم، زخم‌های عمیق افغانستان را درمان نمی‌کند و شکاف‌های بزرگ قومی را از میان بر نمی‌دارد.

نظام ریاستی برای افغانستانی متشکل از اقوام مختلف پاسخ‌گو نیست. زیرا این نظام توانایی توزیع برابر ثروت، قدرت و در کل عدالت اجتماعی و قومی را برای کل افغانستان ندارد. متأسفانه رأس نظام ریاستی همه‌کاره‌ی امور کشور است و گمارش مقامات از والی تا فرمانده و فرماندار ولایت‌ها/ ولسوالی‌ها از صلاحیت‌های یک رییس‌جمهور خودکامه است. تعیینات در بست‌های بسیار پایین گمرکات، انتقال بخش‌هایی از وزارت مالیه و دیگر وزارت‌خانه‌ها به ادره‌ی امور ریاست جمهوری چیزی است که در نظام ریاستی ممکن است. نظام ریاستی به گونه‌ای طراحی شده است که در تقسیم سودهای حاصل از هم‌کاری و زحمت مردم افغانستان، هوای برخی را بیش‌تر از بقیه دارد. این تفاوت در بازسازی و آبادانی ولایت‌های کشور به روشنی دیده می‌شود. نظام ریاستی به دلیل مخالفان زیادش، به دلیل هم‌کاری نکردن و عدم حمایت تمام مردم افغانستان در جا زده است. این نظام به دلیل کج‌بودن و ناقص‌بودنش خود و همراه با خود تمام مردم افغانستان را به لبه‌ی پرتگاه رسانده است.

رییس‌جمهور اواما را عهده‌دار بود (۲۰۱۱)، باری بیان داشته بود که طالبان دشمن امریکا نیست، اما اگر این گروه در موقعیتی قرار بگیرد که قادر به سرنگونی حکومت افغانستان باشد، آن‌گاه این مورد می‌تواند برای امریکا یک مسأله باشد. رییس‌جمهور جدید امریکا سال قبل نیز در نطق جنجالی، مخالفت خود را در مورد ایده‌ی ملت‌سازی در افغانستان بیان داشت و گفت که راه‌حل افغانستان نظام فدرالی است. گفتاری که واکنش‌های متفاوتی را در افغانستان برانگیخت. آقای بایدن که گمان می‌رود بیش‌تر از افغانستان به پاکستان تمایل دارد، باری خواهان خروج نیروهای امریکایی از افغانستان شده بود. او گفته بود که ایالات متحده امریکا برای جلوگیری از حملات تروریستی از آدرس افغانستان نیاز به پایگاهی در خاک پاکستان دارد. در وضع کنونی، این تمایل زمانی می‌تواند بیش‌تر قوت گیرد که هیچ‌یک از رهبران سیاسی افغانستان مورد اعتماد «جو بایدن» قرار نگیرد؛ امری که برای افغانستان چالش‌برانگیز خواهد بود.

در کل آن‌چه احتمال اتفاق افتادن آن قوی است، این است که اگر تا موعده تحلیف رییس‌جمهور جدید امریکا (۲۰ جنوری ۲۰۲۱)، مذاکرات صلح بین جمهوری اسلامی افغانستان و گروه طالبان پیش‌رفت نداشته باشد، ممکن است توافق صلح بین امریکا و طالبان مورد بازنگری قرار گیرد؛ مسأله‌ای که دولت افغانستان به آن چشم امید دوخته و مذاکرات بین‌الافغانی را به‌صورت عمدی تا آن زمان طولانی خواهد کرد. در آن زمان آن‌چه مسلم به‌نظر می‌رسد، دورساختن آقای زلمی خلیل‌زاد از گردنه‌ی مذاکرات است. کسی که قبلاً به‌گونه هشدارآمیز در پیام توییتری خود نوشته بود: «دریچه دست‌یابی به یک تفاهم سیاسی برای ابد باز نخواهد بود». به هر روی باید منتظر ماند که آیا حکومت جو بایدن، جمهوری اسلامی افغانستان و گروه طالبان را از دریچه‌ی دید حکومت ترمپ می‌بیند، یا این‌که برای حل معضل افغانستان دریچه‌ی جدیدی باز می‌کند.

مرکز تخصصی انگلیسی آکادمیک و آمادگی آزمون های تافل و آیلتس!

چرا کانون زبان کابل (KTS)؟

- ✓ ارایه مشاوره رایگان برای بورسیه ها
- ✓ برنامه درسی متمرکز روی چهار مهارت اصلی زبان انگلیسی
- ✓ اساتید دارنده نمرات بلند تافل و آیلتس

برنامه ها

- ✓ صنوف انگلیسی هدفمند آکادمیک (EAP)
- ✓ صنوف پیش نیاز تافل (TOEFL Planner)
- ✓ صنوف آمادگی آزمون تافل (TOEFL Prep)
- ✓ صنوف آمادگی آزمون آیلتس (IELTS Planner)
- ✓ صنوف آمادگی آزمون آیلتس (IELTS Prep)
- ✓ صنوف ویژه محاوره، گرامر و ...

☎ +93 (0) 792 338 773 | 📍 Kabul TOEFL School کوچه حبیب سازی دواخانه، گولایی دواخانه، در تماس شوید.

+93) 700 175 510 / +93) 788 788 799

جهت سفارش آگهی‌تان با شماره‌های روبه‌رو در تماس شوید:

روزنامه ۸ صبح برای توسعه کسب و کارتان صفحه‌ی ویژه تبلیغات ایجاد کرد. روزنامه ۸ صبح به هدف کمک و حمایت از توسعه مشاغل و تجارت، تبلیغات شما را با هزینه کم تر و کیفیت بهتر نشر می‌کند. این روزنامه یک صفحه‌ی ویژه تبلیغاتی را به همین منظور راه‌اندازی کرده است. در این صفحه‌ی ویژه به تناسب استطاعت شما فضا وجود دارد. ما با داشتن تیراژ بلند در نسخه‌ی چاپی و مخاطبان حداکثری در پایگاه‌های مجازی‌مان آماده همکاری با مشاغل و کسب‌وکارهای مختلف هستیم تا تبلیغات شما را با مخاطبان خود به اشتراک بگذاریم.

بهزاد فرنیچر

Email: behzad.dost@gmail.com | ☎ 0781 700 000

بهزاد فرنیچر کیفیت بهتر

آدرس: چهارراهی بره‌کی، کابل، افغانستان

مؤسسه نشر واژه

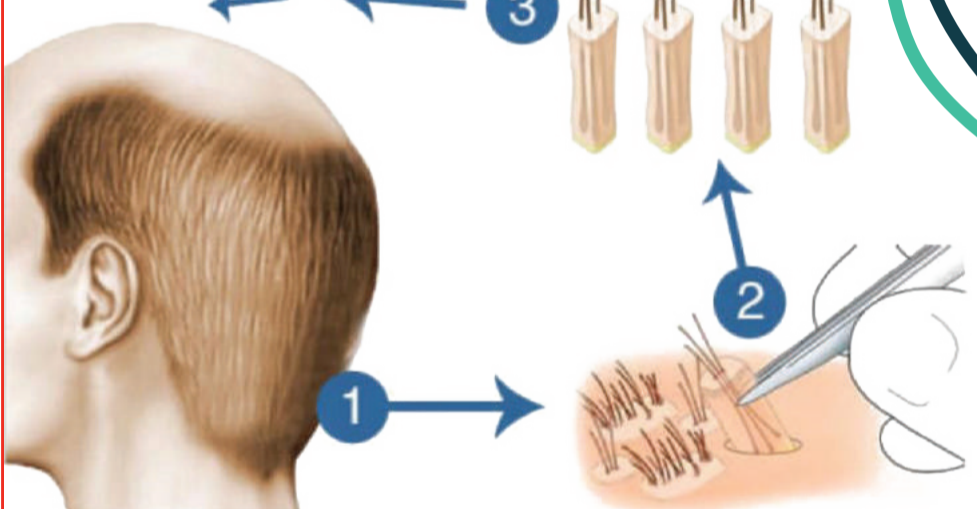
دفتر مرکزی و فروشگاه: ۱: کابل، کارته ۳، چهارراه پل سرخ، مارکت تجاری ملی، منزل پایین، نشر واژه
فروشگاه: ۲: کابل، پل سوخته، چوک شهید مزاری، مارکت محمدی، نشر واژه
چاپخانه: کابل، شهرک امید سبز، فاز اول، چاپ واژه، پلاک ۲۲
۰۷۸۰۷۴۷۴۳۰ - ۰۷۸۰۷۴۷۳۶۷

📍 Vazha.Publication | 📷 NashreVazha | 📧 VazhaPub

شفاخانه آینه صحت

• کاشت مو طبیعی به روش FUE

کاشت مو یکی از تداوی‌های عمده و اساسی برای طاسی سر است. در این تداوی موها از ساحات عقب سر یعنی قسمت‌هایی که موها قوی‌تر هستند و مساعد به ریزش نیستند گرفته شده و به قسمت جلو سر یعنی جاهای خالی انتقال داده می‌شود. قبلاً هموطنان ما برای اجرای این عملیه مجبور به سفر به خارج از کشور بودند اما فعلاً این عملیه در داخل کشور با مصارف کمتر قابل اجرا است. تیم مرکز جلدی و زیبایی شفاخانه آینه صحت با سرپرستی داکتر پامیر حسین صالحی، داکتر میوند حبیب و داکتر وحیدالله عاشر، با در نظر داشت شرایط اقتصادی هموطنان ما کاشت مو را با کیفیت عالی و تخفیف ویژه انجام می‌دهد.

آدرس: بین چهارراهی پروان دوم و گل سرخ، شفاخانه آینه صحت
شماره تماس: ۰۷۸۱۲۳۵۰۴۰
ایمیل آدرس: info@ayenasehat.af

شرکت خدمات IT برتر تیک

لیست بهترین خدمات ما

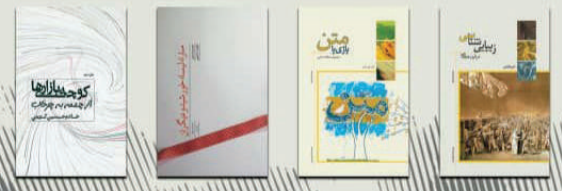
- ✓ طراحی وبسایت
- ✓ وب هاستینگ و ثبت دامین
- ✓ طراحی و توسعه دیتابیس
- ✓ ساخت برنامه های موبایل
- ✓ طراحی و پیاده سازی نتورک
- ✓ نصب کامره های امنیتی
- ✓ بازاریابی از طریق شبکه های اجتماعی
- ✓ گرافیک دیزاین (لوگو، بروشور، ویزیت کارت...)
- ✓ سنو (بالا بردن رتبه سایت در صفحه اول گوگل)

+93777690909 | info@bartartech.com

+93787935900 | www.bartartech.com | کوته سنگی، گولایی دواخانه، کابل افغانستان

مؤسسه خدمات نشر و پخش کتاب دانشگاه

چاپ، نشر و پخش کتاب

آدرس: کابل، کارته چهار، چهارراهی پل سرخ، مارکت تجاری ملی، منزل همکف، انتشارات دانشگاه
۰۷۸۸۵۷۷۱۸۲ - ۰۷۹۶۷۴۷۳۴۲

danishgah.pub@gmail.com

معتبر و باکیفیت

هاردسک اکسترنال

انتی ویروس (خانگی + تحت سرور)

بامیکا

Follow us on

@BamikaSoft & @BamikaHard

ما را دنبال کنید

۳ سال ورتتی تبدیلی
ADATA
Silicon Power

ESET
Kaspersky

www.bamikatech.com

0789945066 - 0799735660

آدرس: چهارراهی پل سرخ، مارکت ملی، منزل اول، نمبر ۱۹

منبع: سپان بی بی سی
نویسنده: کورتنی کانلی
مترجم: حبیب بهزاد

چگونه با دیدگاه‌های مخالف سیاسی در محیط کاری برخورد کنیم؟

در وضعیت‌های حساس سیاسی، وقتی کارمندان با استرس کار، شنیدن اخبار ناشی از امراض همه‌گیر و رویدادهای سیاسی مواجه می‌شوند، تنش‌ها معمولاً در محل کار افزایش می‌یابد. برای بسیاری از کارمندان این اضطراب منجر به مکالمه‌های دوامدار در مورد سیاست شده است. بسیاری از کارمندان در مورد این‌که از کدام نامزد حمایت می‌کنند، کدام نامزد مورد حمایت‌شان نیست، از کدام سیاست‌ها پیروی می‌کنند، بحث‌های دوامدار انجام می‌دهند.

یک نظرسنجی که توسط انجمن مدیریت منابع انسانی در امریکا صورت گرفته، نشان می‌دهد که بسیاری از گفت‌وگوهای سیاسی منجر به درگیری در محل کار شده است. در این نظرسنجی، ۴۲ درصد امریکایی‌ها گفته‌اند که شخصاً اختلافات سیاسی در محل کار را تجربه کرده‌اند. ۴۴ درصد دیگر گفته‌اند، شاهد درگیری ناشی از اختلافات سیاسی میان متبانی هم‌کاران‌شان در محیط کاری بوده‌اند.

علاوه بر این، طبق این نظرسنجی بیش از یک سوم امریکایی‌های شاغل می‌گویند که در محل کار آن‌ها دیدگاه‌های مختلف سیاسی نقش منفی نداشته، از هر ۱۰ نفر یک نفر گفته است که به دلیل دیدگاه‌های سیاسی رفتار متفاوت داشته است.

جانی سی. تیلور، رییس انجمن مدیریت منابع انسانی به سپان بی بی سی گفت: «چون سال ۲۰۲۰، سال انتخابات در امریکا است، به این دلیل بحث‌های سیاسی و انتخاباتی به‌طور معمول در محیط کاری صورت می‌گیرد و برای ما مهم است، درک کنیم، این‌که مردم حق دارند در هر زمینه دیدگاه خود را داشته باشند.» در ذیل، آقای تیلور همراه با الکسا فیشر، کارشناس ارتباطات و مربی در کورس آنلاین بودمی، سه نکته‌ی مهم در برخورد گفت‌وگوهای سیاسی در محل کار به‌خصوص وقتی هم‌کاران عقاید سیاسی مخالف داشته باشند را به اشتراک گذاشته است:

۱. به دیدگاه دیگران احترام داشته باشید

تیلور می‌گوید، وقتی در بحث‌های سیاسی شرکت می‌کنید،

طوری با مخاطب رفتار کنید که گویا متبانی بحث‌های عادی را در محل کار انجام می‌دهید. او می‌گوید: «من فکر می‌کنم همان روی‌کردی که ما برای هر شکل دیگری از گفت‌وگوهای متنوع روی دست می‌گیریم را در موضوعات سیاسی نیز باید در نظر بگیریم.»

رییس یا هم‌کار تان حق دارد، دیدگاه‌های سیاسی خود را با شما شریک کند، به شرطی که این دیدگاه منجر به آزار و اذیت، تلافی‌جویی یا خصومت در محل کار نشود.

خانم فیشر می‌گوید، به‌عنوان بخشی از احترام به دیدگاه شخصی دیگران، باید بدانید که رای دادن یک امر شخصی است و نباید از کسی بپرسید که به چه کسی رای داده است. بر فرض اگر کسی در محل کار این سوال را بپرسد، بهتر است برای‌شان گفته شود: «شکر از سوال تان، اما من ترجیح می‌دهم، این راز را پیش خودم نگه دارم.» علاوه بر این، برای این‌که رای خود را خصوصی و محرم نگه دارید، در صورت پیروزی یا شکست نامزد مورد حمایت تان از جشن و پایکوبی یا ابراز عصبانیت در محل کار خودداری کنید. اگر چنین کاری صورت گیرد، دیگران احساس می‌کنند که شما با انتخاب تان عمداً باعث آزار آن‌ها شده و به آن‌ها بی‌احترامی می‌کنید.

فیشر می‌گوید، اگر در موقعیتی هستید که احساس می‌کنید، دیدگاه‌های سیاسی تان مورد بی‌احترامی قرار گرفته است، یا به دلیل گفت‌وگوی مخالف مورد آزار و اذیت قرار می‌گیرید، بهتر است به‌جای واکنش‌های جنجالی‌آفرین فوراً قضیه را به مسوولان منابع انسانی گزارش دهید تا قضیه قبل از جنجالی شدن خاتمه یابد.

فیشر می‌گوید، برای اثبات ادعای تان باید اسناد داشته باشید. هرگاه کسی به دیدگاه سیاسی تان توهین کرد، صدای‌شان را ثبت کنید و با مسوولان منابع انسانی شریک کنید.

محل کار باید همیشه هم از خود و هم از انرژی طرف مقابل آگاه باشید تا اطمینان حاصل کنید که بحث‌ها خیلی داغ نمی‌شود. او می‌گوید: «اگر احساس می‌کنید که تپش ضربان قلب تان شدت یافته، کف دست تان عرق می‌کند یا درد شدید معده را احساس می‌کنید، این‌جا است که بدن تان به شما می‌گوید: شما عملاً درگیر جنگ هستید و در برابر سخنان طرف مقابل واکنش‌های شدید از خود نشان می‌دهید. وقتی وضعیت به این حد رسید، بدن تان به‌صورت خودکار احساس خطر می‌کند و واکنش‌های شدید از خود نشان می‌دهد.»

در چنین شرایط، فیشر می‌گوید شما می‌توانید سعی کنید تا آگاهانه قضیه را ختم کرده و آرام شوید. یا می‌توانید مکالمه را به راحتی پایان دهید. اما تیلور هشدار می‌دهد که نحوه‌ی خاتمه‌دادن بحث نیز در بهترشدن یا بدترشدن اوضاع نقش مهم دارد. او می‌گوید: «در چنین شرایط، به راحتی می‌توانید بگویید، ترجیح می‌دهم در این زمینه صحبت نکنم، اما نمی‌توانید بگویید (احتمالاً) زیرا هر کلمه‌ی توهین‌آمیز، بحث را از کنترل خارج کرده و بر دامنه‌ی تنش‌ها می‌افزاید.»

تیلور می‌گوید، لحظه‌ای که احساس می‌کنید بحث تان در مسیر اشتباهی پیش می‌رود، باید مودبانه به هم‌کار یا رییس خود بگویید: «می‌دانید، روشن است که ما جهان را متفاوت می‌بینیم، اما من این‌جا نیستم تا شما را متقاعد کنم یا به این بحث ادامه دهیم، بهتر این است که هر دو ما روی کارهای خود مان متمرکز شویم.»

هرچند گرفتارشدن در دام بحث‌های سیاسی روز در محل کار، امر ساده‌ای است. اما فیشر در زمینه می‌گوید، مهم است به‌خاطر بسپاریم که همه‌ی ما در چنین بحث‌ها همیشه یک انتخاب داریم و ما باید قدرت‌مندانه تصمیم بگیریم که در چنین بحث‌ها شرکت کنیم یا نکنیم؟

۲. مرزهای سالم تعیین کنید
فیشر می‌گوید: «با توجه به‌شدت انتخابات که بر شانه‌های بسیاری از مردم سنگینی می‌کند، محافظت از مرزهای هم‌کاری، رفاقت و دوستی بیش از هر زمان دیگری مهم است.»

به همین دلیل خانم فیشر می‌گوید، قبل از این‌که به بحث‌های سیاسی بپردازید، یک‌بار از خود تان بپرسید که آیا توانایی عاطفی شنیدن ابراز نظرهای مخالف سیاسی خود را دارید؟

او می‌گوید: «در بحث‌های سیاسی کنونی هر دو طرف بحث‌کننده یک‌دنده به موضوع خود ایستاد اند و پا فشاری دارند که حق با آن‌ها است. در چنین وضعیت اگر فکر می‌کنید که گفت‌وگوهای سیاسی مانع کار تان می‌شود، تصور می‌کنم در بسیاری موارد مانع جدی در کار حساب می‌شود. این فرصتی است که باید واقعاً اعلام حضور کنیم و بگوییم که چگونه می‌توانم برای خودم مرزهای سالم ایجاد کنم، تا هم بحث‌های سیاسی مبدل به تنش نشود و هم مانع کار در محیط کاری نشود.»

او می‌گوید، در بسیاری شرایط بهتر است، در محیط کاری مان به بحث‌های سیاسی هیچ سهم نگیریم و اگر در جلسه یا تماس تلفنونی هستید که یک موضوع سیاسی مطرح می‌شود، می‌توانید مودبانه بگویید: «به دیدگاه شما احترام دارم، اما می‌خواهم روی کار خودم تمرکز داشته باشم.»

خانم فیشر می‌گوید، اگر شما رییس سازمانی هستید، یا گروهی از افراد را رهبری می‌کنید و در تلاش هستید تا مرزهای سالم برای تیم خود تعیین کنید، خوب است قبل از کارزارهای انتخاباتی، سیاست‌ها و پالیسی‌های سازمانی را مشخص کنید و هر نوع بحث‌های سیاسی که منجر به تنش میان کارمندان می‌شود را در محیط کاری منع قرار دهید.

۳. تشخیص دهید که بحث‌ها چه وقت خیلی داغ می‌شود؟
فیشر تاکید می‌کند که هنگام صحبت از موضوعات سیاسی در

مرکز زبان های خارجی

مزایا

- مواد درسی معیاری
- استادان مجرب و مسلکی
- میتود درسی نظری و عملی
- صنوف ویژه حضوری و آنلاین
- صنوف درسی مجهز با تخته های هوشمند و فناوری روز

برنامه ها

- کورس 3 ماهه زبان انگلیسی ویژه متعلمین
- برنامه درازمدت دیپلوم زبان انگلیسی
- صنوف ویژه محاوره زبان انگلیسی
- برنامه کوتاه مدت زبان انگلیسی
- سرتیفیکت زبان ترکی

پذیرش جریان دارد

کارته پروان، بهارستان، ایستگاه برج برق

0730604040

نوی عدالت الکتریک

عرضه کننده هر نوع سامان آلات برقی، کیبل جات ایرانی و ترکی
گروپ های کم مصرف LED گروپ های چارچی و بخاری های برقی
با قیمت های مناسب در خدمت همشهریان عزیز قرار دارد

پرچون

عمده

آدرس اول: کابل، کوته سنگی شروع پل هوایی جوار هتل آریانا کابل - مرکز تجاری نظیف
آدرس دوم: کابل، کوته سنگی جوار کوچه حلبی سازی - مارکیت چهاردهی وال
شماره های تماس: 0781776989 - 0744019820 - 0730784449

رنا

پوهنتون

شگوفایه است دادها

مشوره و مساعدت حقوقی رایگان در کلینیک حقوقی پوهنتون رنا

کلینیک حقوقی پوهنتون رنا، افتخار دارد که به افراد بی‌بضاعت طبق مقرره‌ی مساعدت‌های حقوقی، خدمات حقوقی از قبیل مشوره، نوشتن عریضه، صورت دعوی، دفاعیه، اعتراضیه و وکالت در محاکم را، در موضوعات فامیلی، مدنی و جزائی به گونه‌ی مجانی توسط وکلای مدافع با تجربه عرضه می‌نماید. اگر در بخش‌های فوق مشکل حقوقی دارید به کلینیک حقوقی رنا مراجعه نمایید، ساعات کاری در روزهای هفته: از ساعت 8 صبح الی 4 عصر (شنبه الی پنجشنبه)

شماره‌ی تماس: 0730578888 آدرس: چهارراهی برهکی، دفتر کلینیک حقوقی پوهنتون رنا

از غصب ملکیت دانشگاه پولیتخنیک تا راه‌بندان؛

آقای اشرف غنی شما که چهره‌ی دانشگاهی هستید، چرا؟

◆ ضیای رفعت، استاد دانشگاه کابل

خصوصی شهروندان کند.
۲. سایر گردهم‌آیی‌های مناسبتی، در صورت ایجاب در داخل ارگ و بعضی از آن‌ها با کمیت مناسب در تالارهای خصوصی یا سایر تالارهای اداره‌های دولتی برگزار شود.
۳. اداره‌ی امور ریاست جمهوری با دریافت پول از برگزارکننده‌گان گردهمایی‌های حزب‌ها، سازمان‌های مردم‌نهاد (انجیو) و سایر سازمان‌های دولتی و غیردولتی، نباید از خیمه‌ی لویه‌جرگه، به‌مقصد فعالیت‌های تجاری استفاده کند.
۴. برای آن‌که اداره‌ی امور زیر فشار برگزارکننده‌گان مراسم قرار نگیرد، خیمه‌ی لویه‌جرگه را به‌منظور استفاده‌ی علمی دوباره به دانشگاه پولیتخنیک واگذار و تنها در جرگه‌های ملی از آن استفاده کند.

آقای رییس‌جمهور!

در گذشته اگر از خیمه‌ی لویه‌جرگه ملکیت غصب‌شده توسط اداره‌ی امور، به مقصدهای غیر دانشگاهی استفاده می‌شد، خرده نمی‌گیریم، اما شما که خود چهره‌ی اکادمیک و آگاه به معیارهای دانشگاهی هستید، چرا اجازه داده‌اید که در حکومت شما این بی‌مبالایی در متن دانشگاه پولیتخنیک؛ این مرکز علمی ملی اتفاق بیفتد. استادان نیک به یاد دارند که در آغاز دوره‌ی نخست ریاست جمهوری تان دستور داده بودید که ملکیت این دانشگاه را به آن برگردانند، از برگزاری مراسم غیراکادمیک در چنین جایگاهی پیش‌گیری شود، نمی‌دانیم چرا این دستور اجرا نشد.

شهروند، فاصله ایجاد می‌شود. این‌که می‌گوییم پایگاه ملی حکومت بسیار لرزان هست، در واقع پیامد همین اشتباه‌هایی است که مقام‌های نادل‌سوز حکومتی از درک آن‌ها عاجزانند.
۷. می‌گویند دانشگاه‌ها سیاسی نشود، اما حکومت سالانه چندین گردهمایی سیاسی در درون دانشگاه پولیتخنیک برگزار می‌کند؛ آن‌هم در ملک غصب‌شده‌ی دانشگاه توسط اداره‌ی امور ریاست جمهوری.
۸. برگزاری جرگه‌های ملی در خیمه‌ی لویه‌جرگه به سبب اهمیت و منفعت ملی، تا جایی قابل درک و از این انتقاد مبرا است، شاید کم‌تر کسی بر حکومت در این مورد سخت بگیرد.
۹. اگر حکومت به برگزاری همایش‌ها در خیمه‌ی لویه‌جرگه و راه‌بندان ناشی از این همایش‌ها ادامه دهد، شاید دانش‌گاہیان دست به اعتراض زده، در آینده به هیچ شخصیت حقوقی یا حقیقی اجازه‌ی برگزاری مراسم ندهند.

پیشنهاد

۱. حکومت، حزب‌های سیاسی و خانواده‌ی رهبران و فرماندهان نظامی کشته‌شده را باید قانع کند که حکومت نمی‌تواند بیت‌المال را صرف کارهای سیاسی

۴. بعضی از این برنامه‌ها با توجه به اهمیت آن‌ها کم‌از‌کم از سه تا ده روز پیش از برگزاری آن‌ها ایجاب می‌کند که نیروهای امنیتی وقت و انرژی خود را صرف تدبیرهای امنیتی برای تامین امنیت آن‌ها کنند. به این ترتیب سالانه بیش از صد روز، نیروهای امنیتی مصروف تامین امنیت بی‌هوده‌اند. حکومت حق ندارد، نیروهای امنیتی را مصروف کارهای خصوصی یا غیرلازم کند.
۵. با هر مراسمی که برگزار می‌شود، محیط پیرامون خیمه‌ی لویه‌جرگه گاه تا شعاع یک‌کیلومتری مسدود و سبب ایجاد مشکل در رفت‌وآمد هزاران تن و بروز اختلال در نظم آموزشی چند دانشگاه دولتی و غیردولتی می‌شود که مسیر شمار زیادی از دانش‌جویان و استادان از آن می‌گذرد.
۶. فرض کنید که با هر مراسم در خیمه‌ی لویه‌جرگه، علاقه‌ی یک یا دوهزار شرکت‌کننده‌ی مراسم (آن‌هم به احتمال بسیار ضعیف) به سوی حکومت جلب شود، اما در عوض اگر در هر مراسم کم‌از‌کم ده‌هزار تن به سبب راه‌بندان نسبت به حکومت خشم‌گین شوند و هر کدام خشم خود را با یک خانواده‌ی پنج‌نفری خود شریک کنند، در هر مراسم بر نفرت پنجاه هزار شهروند نسبت به حکومت افزوده می‌شود؛ یعنی هر سال با برگزاری سی مراسم، بین حکومت و یک‌ونیم میلیون

هر سال کم‌از‌کم سی برنامه (ماهی بیش از دو برنامه) شامل مراسم یادبود برای تنی چند از رهبران سیاسی یا فرماندهان نظامی، روزهای مناسبتی ملی و همایش‌هایی در پیوند با موضوع‌های گوناگون در خیمه‌ی لویه‌جرگه برگزار می‌شود. چند نکته در مورد پیامدهای زبان‌بار این برنامه‌ها:

۱. حکومت مطابق قانون، حق ندارد با پول بیت‌المال جز یک‌بار، هر سال برای این رهبر و آن فرمانده‌ی نظامی، مراسم یادبود و گرمی‌داشت برگزار کند.
۲. تلویزیون ملی حق ندارد این رسانه‌ی ملی را که با بیت‌المال تمویل می‌شود، در خدمت نشر سخن‌رانی‌های چنین برنامه‌های حزبی، قومی، خصوصی و... قرار دارد.
۳. شماری از طفیلی‌های سیاسی که هر سال از محبوبیت‌شان به شدت کاسته می‌شود و در حافظه‌ها رو به فراموشی می‌روند، از طریق این تریبون‌سازی حکومت سعی می‌کنند از حاشیه‌ی افکار عمومی به متن بیایند. شماری از حزب‌ها، سازمان‌ها و سیمای کلیشه‌ای قومی و حزبی می‌دانند که اگر برنامه‌های سیاسی-قومی خود را در جای دیگر برگزار کنند، چندان توجه‌برانگیز نخواهد بود؛ از این‌رو خیمه‌ی لویه‌جرگه را که دارای شکوه خاصی است، سکوی پرش خود قرار داده، وانمود می‌کنند که برنامه‌های شان وجهه و اهمیت ملی دارد.

«آن‌چه در دوحه می‌گذرد، ربطی به افغانستان ندارد»

جنگ زمانی از بین می‌رود که یک مدیریت ملی و دولت فراگیر ملی در افغانستان به وجود بیاید، مردم احساس تصاحب و مشارکت کنند، یک اعتماد متقابل بین دولت و مردم به وجود بیاید، خود اداره بخواهد مستقل باشد و مردم بخواهند به طرف استقلال بروند. ارتش و پولیس افغانستان اگر اجازه‌ی جنگ داشته باشد، بسیار قوی فعال است؛ به این معنی که حتا اگر طرف مقابل حمله کند، ارتش حق جنگ ندارد، در غیر این‌صورت آیا عقل می‌پذیرد که ۴۴ کشور زده‌ی جهان در افغانستان توان مقابله با طالبان را نداشته باشند؟ بحث این است که آن‌ها اراده‌ی این کار را ندارند.

شبکه: اگر به گفته‌ی شما طالبان برنگردند، وضعیت برای زنان چگونه خواهد بود؟ از جمله آیا مواردی چون محاکم صحرایی پایان خواهد یافت؟

موسوی: تا زمانی که ما یک‌صد نشویم و دولت مرکزی تقویت نشود، وضع به همین شکل خواهد بود؛ چرا که نه تنها در مناطق تحت کنترل طالبان، بلکه در مناطق تحت کنترل دولت افغانستان هم طالبان‌بوسم وجود دارد و شرارت‌هایی نسبت به زنان و انسان‌ها جریان دارد. آیا در جایی که تحت کنترل دولت است، قوانینی بدتر از قوانین طالبان حاکم نیست و زنان در آن‌جا سنگ‌سار نمی‌شوند؟ آیا گوش و بینی آنان را نمی‌برند؟ دولت بسیار ضعیف است و دولتی نیست که برنامه داشته باشد، بیش‌تر یک شرکت سهامی است و تمام بحث‌شان بر سر مسایل قومی است، مشکل ما این نیست، این بحث‌ها بسیار قدیمی است، مشکل ما نبود عدالت اجتماعی است، در نبود عدالت اجتماعی هیچ‌کس روی خوش نمی‌بیند، نه هزاره، تاجیک، پشتون و اوزبیک و نه زن و مرد. مشکل ما بی‌سواد است، ما باید به مکاتب توجه کنیم، مشکل سطح پایین دانش‌گاه‌ها است که دانش‌جوی ماهر بیرون نمی‌دهد، مشکل ما امنیت و نان است. بحث‌هایی که در کابینه صورت می‌گیرد، در مورد چیزهایی است که ربطی به نیاز اجتماعی مردم ندارد؛ به همین دلیل مردم از دولت بریده‌اند.

شبکه: به نظر شما چگونه می‌توان با طالبان‌بوسمی که به آن اشاره کردید مبارزه کرد؟

موسوی: من می‌خواهم راه حل پیشنهادی‌ام را در سه مرحله ارایه کنم؛ نخست این‌که در شرایط کنونی همه‌گی باید متعهدانه از جمهوریت دفاع کنیم، دوم این‌که در میان‌مدت باید برای مواد قانون اساسی دادخواهی و مبارزه کنیم، مثلاً در قانون اساسی تبعیض ممنوع خوانده شده است؛ پس باید بر ضد آن مبارزه کنیم. در درازمدت نیز باید به طرف یک حکومت فراگیر ملی برویم؛ چون حکومت کنونی فراگیر نیست، بلکه حکومت چندقومیتی بهترین تفسیر و تعریفی است که می‌توان از آن داشت. به گفته‌ی داکتر موسوی، در حال حاضر بهترین گزینه برای مردم پشتیبانی از تیم مذاکره‌کننده است و این کار به نوعی گزینش میان بد و بدتر در شرایط کنونی است.

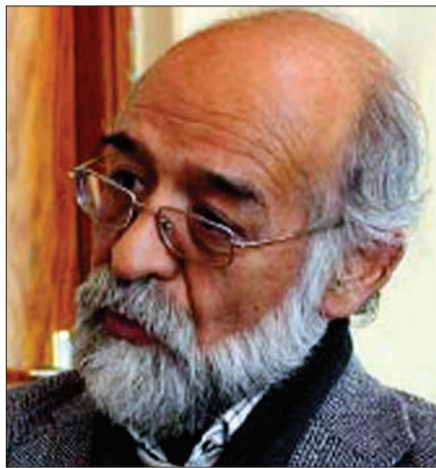
و نقاط اختلاف وجود داشته باشد. در حدود سال ۸۰

نزدیک به ۶۴ منطقه‌ی درگیر جنگ وجود داشت، اما در حال حاضر تعداد آن به بیش از صد منطقه رسیده و جنگ در خارج از مرزهای دنیای غرب شدت گرفته است. در نتیجه جنگ برای کسانی که آن‌را به راه می‌اندازند و بر آن کنترل دارند، یک نعمت به شمار می‌رود. نکته‌ی دیگری که غریب‌ها نیاز دارند، این است که همیشه باید یک هیولا که ساخته‌ی خودشان است و کنترل آن‌را به دست دارند، در خارج از مرزهای خود داشته باشند تا توسط آن مردم را کنترل کنند؛ مدتی هیولای کمونیسم را ساخته بودند و حالا هیولای اسلام‌هراسی را به وجود آورده‌اند، این هیولاها در غرب نیاز شرکت‌های چندملیتی و میلیاردها و لازمی اقتصاد سرمایه‌داری است. اگر ما ده‌هزار سال دیگر هم صلح بگوییم، ما را با هم جنگ می‌اندازند، چنان‌که در سوریه، لیبیا، عراق و یمن این کار را کردند.

شبکه: اگر به گفته‌ی شما صلح نیابتی است و هیچ ربطی به مردم افغانستان ندارد، رسالت نماینده‌گان زن در مذاکرات صلح چیست و سرنوشت حقوق زنان پس از مذاکرات صلح چه خواهد شد؟

موسوی: باید پرسید آیا در افغانستان چیزی به نام نماینده‌ی زنان داریم؟ ما برای هیچ چیزی نماینده نداریم، این‌ها به اصطلاح فلسفی موضوعات اعتباری است؛ یعنی یک زن به اعتبار بگوید که من به نماینده‌گی از زنان افغانستان حرف می‌زنم. تقریباً ۹۹ درصد از زنان افغانستان به آن اندازه از آگاهی اجتماعی نرسیده‌اند که یک تشکیل زنانه ایجاد کنند یا حرف و برنامه‌ی مشترکی داشته باشند، حتا پول ایجاد سازمان‌های غیردولتی مربوط به زنان را غریب‌ها می‌دهند. دیگر این‌که مخارج کلان کسانی که به دوحه رفته‌اند را چه کسی می‌دهد؟ پاسخ این است که معمولاً کسی که نان می‌دهد، فرمان می‌دهد، مخارج هیأت مذاکره‌کننده‌ی صلح به عهده‌ی دولت افغانستان نیست، بلکه مصارف هر دو طرف گفت‌وگوها را آمریکا می‌دهد. آنان به اراده‌ی دولت یا مردم افغانستان به دوحه نرفته‌اند. در مورد آن‌چه به عنوان سرنوشت زنان مطرح کردید هم باید بگویم، من نمی‌خواهم در مورد سرنوشت زنان افغانستان حرف بزنم، بلکه باید پرسید سرنوشت انسان افغانستانی چه می‌شود؟ وقتی سرنوشت انسان افغانستان نامعلوم باشد، مرد و زن هر دو کشته می‌شوند، این را در یکی از آخرین موارد شاهد بودیم؛ در فاجعه‌ی دانشگاه کابل تروریستان مرد و زن را جدا نکردند. دیگر این‌که وقتی مردی شب با دستان خالی به خانه می‌آید، دیگر حقوق زن و مرد معنی ندارد، این ادبیاتی است که غریب‌ها زیر زبان ما گذاشته‌اند.

شبکه: منظور این است که در صورت امضای توافق‌نامه‌ی

گفت‌وگوی شبکه‌ی جامعه‌ی مدنی و حقوق بشر با داکتر سید عسکر موسوی، استاد دانشگاه

شماری از آگاهان می‌گویند جنگ کنونی مربوط به افغانستان نیست و نیابتی است و صلحی که این روزها در دوحه گفت‌وگوها بر سر آن جریان دارد نیز به شهروندان افغانستان ارتباطی ندارد.

داکتر سید عسکر موسوی، استاد دانشگاه در گفت‌وگویی با شبکه‌ی جامعه‌ی مدنی و حقوق بشر (شبکه) می‌گوید، چیزی که در دوحه اتفاق افتاده است، هیچ ارتباطی با افغانستان ندارد. «جنگ و صلح افغانستان یک مسأله‌ی نیابتی است، یعنی افغانستان به هیچ کشوری تجاوز و حمله نکرده است، بلکه کسانی که خواستار جنگ در منطقه بودند، با فرستادن نایب‌های‌شان به این هدف رسیدند. فرق جنگ نیابتی پانزده تا بیست‌سال اخیر با جنگ نیابتی سال‌های ۸۰ و ۹۰ این است که در این جنگ تمام طرف‌های درگیر از سوی آمریکا کمک و تقویت می‌شوند. این جنگ، جنگ مردم افغانستان نیست و تنها ارتباطی که با شهروندان دارد، کشتار، ویرانی، عقب‌مانده‌گی، مشکلات اقتصادی و روانی و برهم‌خوردن شیرازه‌ی اجتماعی است که از آن به جا می‌ماند. این جنگ به خاطر منافع کلان آمریکا و متحدان آن است و متأسفانه افغانستان در این میان در یک موقعیت بد استراتژیک قرار گرفته است.»

شبکه: منظور از منافع کلانی که از آن یاد کردید چیست؟

موسوی: دو چیز برای زرادخانه‌ها و در کل اقتصاد کلان غرب نیاز است؛ یکی این‌که باید همیشه در سراسر جهان نقاطی درگیر جنگ باشد تا این زرادخانه‌ها یا کارخانه‌های ساخت سلاح کار کنند و خرید و فروش داشته باشند؛ چون بزرگ‌ترین و سودآورترین صنعت در جهان، صنعت جنگی است. اسلحه‌هایی که در افغانستان به کار برده می‌شود، همه در خارج از کشور ساخته می‌شود و مابین‌هایی که در این‌جا از آن کار گرفته می‌شود نیز ساخت کشورهای اروپایی است؛ بنابراین یکی از اهداف بزرگ اقتصاد غرب این است که خارج از آن‌جا باید جنگ

سال سیزدهم
شماره ۳۴۷۴
سمشنبه
۲۵ عقرب ۱۳۹۹
۱۵ نومبر ۲۰۲۰
قیمت: ۲۰ افغانی

مسوولان کمیته مشترک حکومت و رسانه‌ها در نشست‌ی با سخنگویان ولایت‌ها، خواستار شریک‌سازی دقیق و به موقع اطلاعات شده‌اند.

محمدرسور دانش، معاون دوم ریاست جمهوری، که ریاست این کمیته را برعهده دارد، در این نشست گفته است که شکایت‌های جدی مبنی بر ارایه نشدن کافی معلومات از سوی ادارات، به ویژه از سوی سخنگویان والیان، وجود دارد و مسوولان اطلاعات لازم را در اختیار خبرنگاران قرار نمی‌دهند. وی گفت که در میان نگذاشتن اطلاعات درست، زمینه را برای نشر اطلاعات نادرست فراهم می‌کند. از این رو از مسوولان خواسته شده است که با در میان گذاشتن اطلاعات، از نشر شایعات درباره حکومت جلوگیری کنند.

معاون دوم رییس جمهور با تاکید بر روند اطلاع‌رسانی به عنوان مکلفیت حکومت، هم‌چنان خواستار پی‌گیری پرونده‌های خشونت علیه خبرنگاران شده است. پیش از این، نهادهای حامی رسانه‌ها وضعیت دسترسی به اطلاعات را بحرانی خوانده و هشدار دادند که اگر این مشکلات حل نشود، رسانه‌ها به تحریم‌های مقطعی حکومت می‌پردازند. این نهاد‌های هم‌چنان گفته بودند که از میان حدود یک هزار و ۵۰۰ پرونده، به بیش‌تر پرونده‌های خشونت علیه خبرنگاران، رسیدگی شده است.

محمدرسور دانش، معاون دوم رییس جمهور، روز دوشنبه، نوزدهم عقرب، در یک کنفرانس خبری زیر نام «کنفرانس ملی تقویت روند اطلاعات در سطح

دانش به سخنگویان ولایت‌ها:

باید اطلاعات لازم و دقیق به مردم ارایه شود

محلّی» گفت که در شرایط کنونی شکایت‌های جدی مبنی بر این‌که بخش زیادی از اداره‌ها به ویژه دفاتر والیان، معلومات کافی را در اختیار رسانه‌ها و خبرنگاران نمی‌گذارند، وجود دارد. وی افزود که اگر اطلاعات لازم توسط حکومت در اختیار مردم قرار نگیرد، نباید انتظار برود که اطلاعات نادرست در برابر حکومت نشر نشود. وی افزود که برای جلوگیری از شایعات و اتهامات، باید اطلاعات لازم و دقیق در اختیار مردم قرار گیرد.

به گفته آقای دانش، اطلاع‌رسانی برای اداره عامه یک «تکلیف» و دسترسی مردم به اطلاعات نیز یک حق شهروندی است. وی اصل دسترسی به اطلاعات را عامل اصلی شفافیت خواند و تصریح کرد که اداره عامه باید مانند یک اتاق شیشه‌ای باشد و زمینه دسترسی مردم از آن‌چه در داخل ادارات می‌گذرد، فراهم آید. به گفته‌ی آقای دانش، حکومت نباید تنها خود را مالک و محرم اطلاعات بداند و مردم را نامحرم احساس کند.

معاون دوم ریاست جمهوری در ادامه این نشست گفت که سخنگویان ادارات دولتی در مرکز و ولایات مجبور اند اطلاعات درست را در اختیار مردم قرار دهند و در غیر آن، اطلاعات نادرست، شایعات و اتهامات نشر خواهد شد. آقای دانش در ادامه «محرمانگی» و «خود محرم اسرار و حافظ اطلاعات دانستن» را «مهم‌ترین مانع شفافیت» عنوان کرد. او گفت که نظام‌های غیردموکراتیک زیر نام مصالح ملی، امنیت ملی، نظم عمومی، عفت عمومی، حریم خصوصی یا اسرار، ساده‌ترین اطلاعات و اسناد را محرم نگه می‌داشتند. با این حال، معاون دوم ریاست

جمهوری تصریح کرد که در شرایط کنونی شیوه حکومت‌داری تغییر کرده است و برخلاف گذشته که «محرم پنداشتن یک قاعده» و «نشر اسناد و اطلاعات یک استثنا» بود، اکنون کوشش می‌شود تا این رابطه برعکس شود. به گفته‌ی آقای دانش، قاعده این است که باید همه‌ی اطلاعات و اسناد در اختیار عموم مردم قرار داده شود و استثنا تنها در مواردی است که در قانون، افشای آن‌ها و دسترسی به آن‌ها منع شده باشد. سرور دانش در این نشست گفت که با شفافیت، می‌توان مردم را در سیاست‌گزاری و تصمیم‌سازی‌های عمومی شریک کرد و با جلب اعتماد عمومی نسبت به حکومت، زمینه را برای مشارکت فعال شهروندان در امور سیاسی فراهم ساخت، وی توجه به این موارد در مرکز و ولایت‌ها و هم‌چنان عملی کردن قانون دسترسی به اطلاعات را از وظایف حکومت دانست. وی تصریح کرد که باید با استفاده از نظریات و پیشنهادهات مقام‌های کمیسیون دسترسی به اطلاعات و مسوولان رسانه‌ها، چالش‌های دسترسی به اطلاعات در ولایت‌ها رفع شود.

از سویی هم آقای دانش بر رسیدگی به مشکلات سخنگویان در ولایات و حفظ مصونیت خبرنگاران و رسانه‌ها تأکید کرد. به باور او، گروه طالبان «دشمن اصلی» رسانه‌ها و دانایی بوده و مرتکب قتل خبرنگاران می‌شود. سرور دانش که به عنوان رییس کمیته مشترک حکومت و رسانه‌ها در این نشست حضور یافته بود، اطمینان داد که همه‌ی خشونت‌ها علیه خبرنگاران که از سوی مقام‌های حکومتی صورت می‌گیرد، بخشیدنی

حکومت‌داری خوب در ساختار اداری محلی افغانستان

◆ **سنجر سادات**

امروزه حکومت‌داری خوب یکی از اساسی‌ترین مباحث مهم جهانی است که رشد، انکشاف، توسعه، پیش‌رفت و رفاه اجتماعی دولت‌ها به اساس شاخص‌های آن در

عرصه‌ی بین‌المللی مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

کمیشنری عالی حقوق بشر سازمان ملل، حکومت‌داری خوب را پروسه‌ای دانسته است که در آن ادارات عامه، امورات عامه را به‌دور از فساد و سوءاستفاده، با رعایت حقوق بشری افراد و حاکمیت قانون انجام می‌دهد. در عین حال کمیسیون اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل برای آسیا و اقیانوسیه، حکومت‌داری خوب را با در نظرداشت هشت شاخص کلیدی مشارکت، مسوولیت، شفافیت، پاسخ‌گویی، موثریت و مثریت، مساوات و فراگیری، حاکمیت قانون و اجماع جامعه بیان کرده است. حکومت‌داری خوب متضمن کاهش فساد، شنیده‌شدن صدای قشر آسیب‌پذیر جامعه و در نظر گرفته‌شدن نظرهای اقلیت‌های جامعه در روند تصمیم‌گیری است.

هم‌چنین شورای اروپا که یک سازمان بین‌المللی است و در راستای حقوق بشر، دموکراسی و حاکمیت قانون در اروپا کار می‌کند، دوازده شاخص حکومت‌داری خوب را در استراتژی حکومت‌داری خوب این شورا که توسط کمیته‌ی وزرای آن در سال ۲۰۰۸ به تصویب رسید، برچیده است. اصل نماینده‌گی، مشارکت، برگزاری انتخابات شفاف و عادلانه، شفافیت، حاکمیت قانون، مدیریت سالم منابع مالی، رعایت حقوق بشر، تنوع فرهنگی و ادغام اجتماعی از کلیدی‌ترین اصول این شورا است.

با توجه به تعریف و شاخص‌های حکومت‌داری خوب که توسط نهادهای بین‌المللی معتبر ارایه شده است، دیده می‌شود که حکومت‌داری خوب در افغانستان به‌خصوص در امر مبارزه با فساد صرفا به تهیه‌ی اسناد تقنینی خلاصه شده است. به‌گونه‌ی مثال در سه‌سال نخست حکومت وحدت ملی، بیش از ۲۸۷ سند تقنینی تکمیل، تدقیق و نهایی شده است. حکومت جهت پیش‌رفت در عرصه‌ی حاکمیت قانون، ۲۳ قانونی که در آن مسایل جزایی به‌گونه‌ی پراکنده گنجانیده شده بود، برای رفع پراکنده‌گی، تناقض و تعارض به طرح کد جزای افغانستان پرداخت که این کد در دو کتاب در ۹۱۶ ماده تدوین و چاپ و در ماه ثور سال ۱۳۹۶ در جریده‌ی رسمی به نشر رسیده است. این کد در کنار سایر موارد تازه‌ی جزایی، انتخابات و فساد اداری را هم‌چنان در خود جا داده است و جرایم فساداداری در آن براساس کنوانسیون‌های بین‌المللی تنظیم شده است.

تاریخ تمدن‌های باستان بیان‌گر این نکته است که فساد در جوامع بشری قدمتی به اندازه‌ی تمدن بشر دارد و اکنون نیز کشورهای جهان به آن مبتلا است.

فساد، اعتماد مردم به دولت را خدشه‌دار می‌سازد، ثبات سیاسی و هنجارهای فرهنگی و ملی و اجتماعی را متزلزل می‌کند و با تخریب رقابت منصفانه در بازار کار و تخصیص ناکارآمد منابع، مانع رشد اقتصادی می‌شود.

لذا اعتماد عمومی یکی از سرمایه‌های اجتماعی است که وحدت را در سیستم‌های اجتماعی ایجاد و حفظ می‌کند

شود و در آن باشندگان بتوانند زنده‌گی رضایت‌بخش داشته باشند، اما شاروالی‌ها نتوانسته است، حد قلیل از خدمت‌رسانی را به شهروندان ارایه کند. پایین‌بودن سطح آگاهی مردم از قانون شاروالی‌ها، نبود ماستر پلان شهری، ساخت‌وسازهای خودسر، بی‌کیفیت‌بودن کار پروژه‌ها و روند تعیینات خدمتی در بخش‌های عوایدی، دال بر این مسأله است.

با توجه به این‌که در قانون شاروالی‌ها و قانون انتخابات، برگزاری انتخابات شاروالی‌ها تسجیل شده است، ولی تاکنون در این مورد اقدامی صورت نگرفته تا انتخابات باعث جلوگیری از نفوذ سیاسی در شاروالی‌ها شود و امر مبارزه با فساد اداری تحقق یابد. انتخابات شاروالان به اساس رای مردم در قانون شاروالی‌ها و روند برگزاری آن در قانون انتخابات به کمیسیون مستقل انتخابات واگذار شده است. ولی از این‌که اداره‌ی محلی دولت افغانستان تابع قدرت اقتصادی و نفوذ سیاسی شده است، نتوانسته این پروسه‌ی ملی را آغاز و در اجرایی‌شدن آن گام‌های عملی را بردارد.

امروزه یکی‌دیگر از دغدغه‌های اصلی و کلیدی حکومت‌داری خوب و در سطح کلان‌تر دموکراسی، تقویت روند مردمی و سهیم‌ساختن مردم در تصمیم است. این عمل متضمن شفافیت، پاسخ‌گویی، موثریت و مثریت است و باعث تحکیم اعتماد میان مردم و نهادهای خدمت‌رسان می‌شود. اداره‌ی محلی در تقویت روند اشتراک مردم در تصمیم‌گیری ضعیف عمل کرده است و شاروالی‌ها که جزء ساختار محلی است، نتوانسته به‌گونه ملموس آن‌را اراده و تمثیل کند. شهروندان در ترتیب بودجه‌ی شاروالی‌ها سهیم نیستند و از اتخاذ تصمیم مرتبط به امور شاروالی‌ها مشخصاً موارد مرتبط به فساد به دور نگه داشته شده‌اند. هرچند اداره‌ی محلی بوردهای مشورتی شاروالی‌ها را ایجاد نموده است، اما در مواردی تصمیم این بوردها نیز منتفی پنداشته شده است. برای این‌که گام‌های عملی در این عرصه برداشته شود، شاروالی‌ها باید در زمان ترتیب بودجه‌ی سالانه، نظریات شهروندان را جهت ارزش‌دادن به منابع مالی و پولی استقبال کند.

از سوی دیگر حساب‌دهی و شفافیت عواید و مصارف مالی در شاروالی‌ها به‌دور از انظار عامه است. در حالی‌که اصول دیگر حکومت‌داری خوب که می‌تواند شهرها را خوب توصیف کند و عامل موثر در امر مبارزه با فساد باشد، بحث حساب‌دهی و شفافیت عواید و مصارف مالی شاروالی‌ها است. اگر چه اخیراً اداره‌ی محلی در چارچوب حکومت‌داری الکترونیک اقدام به تهیه پورتال‌ها کرده است، ولی این کار روند حساب‌دهی و شفافیت را هم‌چنان به‌دور از دید شهروندان قرار داده است. زیرا به بیش‌تر شهروندان، این پورتال‌ها ناآشنا و در اکثر موارد غیرقابل دسترس است. اداره‌ی محلی افغانستان باید عواید و مصارف مالی شاروالی‌ها را به شکل هفته‌وار در

نیست و قضایای خشونت علیه خبرنگاران در ولایت‌ها باید از طرف کمیته‌های ولایتی به‌گونه‌ی جدی پی‌گیری شود. به گفته‌ی وی، در جریان چهار سال اخیر به یک هزار و ۵۰۰ قضیه خشونت علیه خبرنگاران رسیدگی شده است. وی اما گفت که از میان ۱۳۱ قضیه قتل خبرنگاران در جریان ۱۸ سال اخیر، ۶۷ مورد توسط طالبان صورت گرفته است و این گروه باید در مقابل قتل‌های بی‌موجب پاسخگو باشد.

معاون دوم رییس جمهور در ادامه به سخنگویان والیان گفت که باید خودشان را با سیاست و قوانین دولت عیار سازند، زیرا یک سخنگوی دولتی نمی‌تواند موقوف و سلیقه شخصی خود را به عنوان موقف حکومت اعلام کند. آقای دانش افزود که برخی از سخنگویان «بسیار ضعیف» و «غیرحرفه‌ای» عمل می‌کنند و این سبب می‌شود که گاهی عمل‌کرد حکومت زیر سوال برود. او هم‌چنان به ضرورت ایجاد یک «چتر هم‌آهنگ‌کننده» میان سخنگویان دولت تأکید کرد و گفت که این هم‌آهنگی می‌تواند از مشکلات و ابهامات زیادی جلوگیری کند.

پیش از این، مسوولان در نهاد حمایت از رسانه‌های آزاد افغانستان (نی) وضعیت دسترسی به اطلاعات در کشور را بحرانی خوانده بودند. گفتنی است که برخی از نهادهای حامی رسانه‌ها نیز از رسیدگی نشدن به قضایای خشونت علیه خبرنگاران خبر داده بودند. نی گفته بود که از میان یک هزار و ۵۰۰ پرونده، تنها ۶۰ پرونده آن فرایند محاکماتی را طی کرده است و ۵۰ پرونده دیگر نیز زیر مراحل عدلی و قضایی قرار دارد. این نهاد گفته بود که سایر پرونده‌های خشونت علیه خبرنگاران براساس اصل «مرور زمان» از روند پی‌گرد عدلی و قضایی خارج شده یا به دلیل عقامت و عدم کشف، بررسی نشده است.

هفته‌نامه، ماه‌وار در ماه‌نامه و ربع‌وار از طریق شبکه‌های اجتماعی و سایر شبکه‌های ارتباط جمعی در دسترس شهروندان قرار دهد. از این‌که فعالان مدنی و بوردهای مشورتی پل ارتباطی میان شهروندان و دولت است، این لازمی پنداشته می‌شود تا اداره‌ی محلی، خصوصاً شاروالی‌ها نقش فعالان مدنی را بیش‌تر برجسته سازند و اعتماد از دست‌رفته‌ی شهروندان را به‌دست آورند.

در ساختار محلی افغانستان، شهروندان به‌عنوان مالیه‌دهنده‌گان نوعیت قرارداده‌ها را نمی‌دانند و در اکثر موارد اسناد و مدارک تدارکاتی شاروالی‌ها به شهروندان قابل دسترس نیست. از این‌که تدارکات بیش‌تر معروض به فساد است. تمامی اسناد و مدارک تدارکاتی باید در اختیار شهروندان قرار گیرد. تجارب نشان می‌دهد که بحث فساد در قرارداده‌ها بیش‌تر صورت می‌پذیرد و اداره‌ی محلی، به‌ویژه شاروالی‌ها از نوعیت قرارداده‌ها با سکتور خصوصی باید شهروندان را در جریان قرار دهد و روند اشتراکی را در هماهنگی با اداره‌ی تدارکات ملی بیش‌تر سازد.

در نهایت کلیدی‌ترین شاخص حکومت‌داری خوب، بحث آگاهی شهروندان است که این امر در قانون دسترسی به اطلاعات نیز تسجیل شده است. آگاهی شهروندان در زمینه‌ی خدمات شاروالی‌ها و به‌صورت کلی اداره‌ی محلی می‌تواند عامل موثر در سهم‌گیری آنان در راستای مبارزه با فساد اداری باشد. برای آگاهی بیش‌تر و بهتر شهروندان، اداره‌ی محلی استراتژی مدون ارتباطات را ترتیب نماید. ثانیاً آگاهی‌دهی شهروندان از طریق ترتیب بروشورها، بیلبوردها، اشتهاارت، پیام‌های حاوی خدمات و فعالیت‌های اداره‌ی صورت گیرد. برای اشخاص فاقد سواد، لازمی است تا سمبول‌های اشاری مورد استفاده قرار گیرد. شایان ذکر است که ساختار محلی تنها به موارد چاپی کتفا نکند، بلکه اطلاعات در رابطه به خدمات و ساحات آسیب‌پذیر فساد را در سایت‌های اطلاعاتی به نشر بسپارد، تا دسترسی شهروندان به خدمات سهل گردد. هم‌چنین تمامی وضع، تعدیل و ملغاکردن قوانین، مقررات و طرزالعمل‌های مرتبط به فساد به سمع شهروندان با استفاده از وسایل ارتباط جمعی رسانده شود.

در نتیجه دولت افغانستان برای به‌دست‌آوردن معیارهای جهانی حکومت‌داری خوب در ساختار اداره‌ی محلی و امر مبارزه با فساد اداری، باید روند حکومت‌داری خوب و مبارزه با فساد اداری را در ساختارهای محلی تقویت کند و به‌جای تولید اسناد تقنینی (مقرره، طرزالعمل، رهنمود) گام‌های عملی و استوار را بر دارد تا باشد از یک سو رضایت شهروندان حاصل شود و سرمایه‌ی اجتماعی از دست رفته به‌دست آید و از جانب دیگر شهروندان در رفاه و آسایش بیش‌تر زنده‌گی‌شان را به پیش ببرند و دولت بتواند جامعه‌ی جهانی را در نشست پیش‌رو متقاعد سازد.

پروسهی صلح و آیندهی اقتصاد افغانستان

◆ نقیب‌الله عبید، استاد دانشگاه

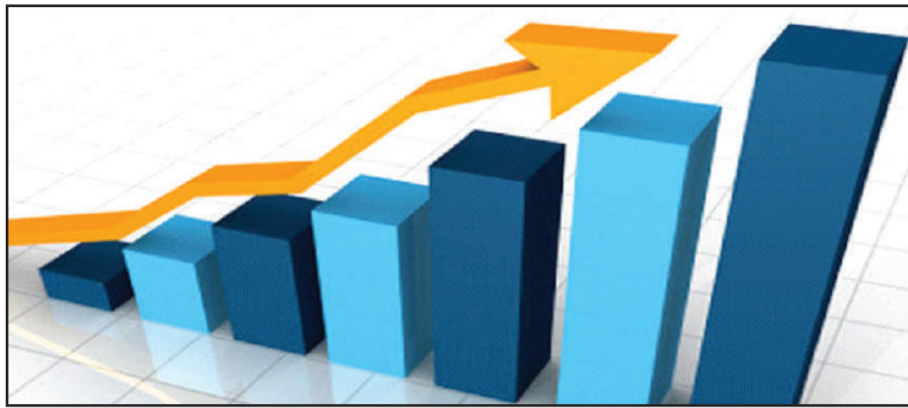
در چند سال اخیر مردم افغانستان با کلمه‌ی صلح بیشتر آشنا شدند. به‌ویژه دو سال می‌شود که بازار صلح و صلح‌طلبی در کشور گرم است و مردم جنگ‌دیده‌ی این سرزمین با بیم و امید این پروسه‌ی مهم را تعقیب می‌کنند. اطفال این سرزمین نیز در هر فرصت از صلح و از آمدن صلح سخن می‌گویند و در آرزوی تامین صلح پایدار در کشور هستند. بزرگسالان و جوانان این سرزمین بارها از طرف‌های جنگ خواسته‌اند که آتش‌بس کنند و خشونت‌ها را کنار بگذارند. اما واقعیت این است که پروسه‌ی صلح در کشوری که از چهل سال به این سو درگیر جنگ است، خیلی پیچیده و زمان‌گیر است. طرف مقابل (طالبان) نیز یک گروه کاملاً خشن، جاهل و به شدت افراطی‌اند. صلح کردن با چنین گروه افراطی و جاهل، پیچیده و دشوار است. هرگاه ابعاد منطقه‌ای و بین‌المللی را به این پروسه اضافه کنیم، صلح پیچیده‌تر می‌شود. روی هم رفته، هم جناح‌های داخلی و هم بازی‌گران منطقه‌ای و جهانی نمی‌خواهند از گفت‌وگوهای صلح بی‌بهره بمانند. صلح زمانی در این وطن استقرار خواهد یافت که همه از توافق به‌دست آمده، راضی باشند. ایالات متحده آمریکا، کشورهای اتحادیه‌ی اروپا، پاکستان، ایران، هندوستان و... همه می‌خواهند اطمینان حاصل کنند که تامین صلح در سرزمینی به‌نام افغانستان به منافع آنان صدمه نمی‌زند. بنابراین در چنین وضعیت و در یک روند خیلی مبهم و پیچیده، راضی ساختن همه کاری است بسیار مشکل و زمان‌گیر. مردم افغانستان علی‌رغم همه‌ی مشکلات و پیچیده‌گی این پروسه ملی، آروز دارند که صلح پایدار، سراسری و عادلانه در این سرزمین مستقر شود.

از آغاز پروسه‌ی صلح تاکنون، ابعاد مختلف این پروسه‌ی مهم در گفتمان‌ها، سخنرانی‌ها و کنفرانس‌ها به بحث گرفته شده است. اما موضوعی که در این بحث‌ها به حاشیه مانده، بُعد اقتصادی پروسه‌ی صلح است.

مدیریت اقتصادی پسا توافق صلح چگونه خواهد بود؟ آیا دولت افغانستان و کشورهای دخیل در پروسه‌ی صلح، برنامه‌ی اقتصادی برای ادغام شصت هزار شورش‌ی طالب دارند؟ ادغام این تعداد از شورشیان تندرو در جامعه چه قدر هزینه‌ی مالی نیاز دارد؟ این افراد در کدام نهادها ادغام شوند؟ در آردوی ملی، پولیس ملی، امنیت ملی؟ یا در نهادهای خدمات ملکی و فابریکه‌های تولیدی؟ روند ادغام چگونه خواهد بود؟

آیا دولت جمهوری اسلامی افغانستان با منابع، ظرفیت و وضعیت فعلی اقتصادی‌اش می‌تواند، روند پسا توافق صلح و ادغام شصت هزار جنگ‌جوی طالب را به درستی مدیریت کند؟ شکست پروسه‌ی صلح و دوام خشونت‌ها، چه عواقب ناگواری به اقتصاد این کشور دارد؟ هرگاه صلح یا آتش‌بس درازمدت تامین شود، چه تأثیری به اقتصاد کشور خواهد داشت؟ تمامی این پرسش‌ها با ابعاد اقتصادی پروسه‌ی صلح مرتبط است. در این نوشته، سعی شده است، به‌صورت مختصر به پرسش‌های فوق با توجه به آمارهای دقیق و رسمی، پاسخ ارائه شود.

وضعیت نشان می‌دهد که نه دولت افغانستان و نه هم ایالات متحده آمریکا، برنامه‌ی اقتصادی جامع، موثر و طولانی‌مدت برای مدیریت پسا توافق صلح دارند. بانک جهانی اعلان کرده است که دولت افغانستان برای بهتر شدن وضعیت اقتصادی‌اش تا سال ۲۰۲۴، سالانه به ۷ میلیارد دلار کمک نیاز دارد. هم‌چنان بانک توسعه‌ی آسیایی اعلان کرده که پس از توافق صلح نیز برای افغانستان کمک می‌کند، اما این بانک اذعان نموده که برای مدیریت خوب این روند به ظرفیت و منابع مالی بیش‌تر نیاز است. همین حالا دولت جمهوری افغانستان سالانه ۳ میلیارد دلار کمک به‌دست می‌آورد. در سال‌های آینده حفظ همین مقدار نیز نامشخص است. کارشناسان اقتصادی معتقدند که برای ادغام جنگ‌جویان طالبان به جامعه و سر و سامان به اقتصاد

کشور پس از امضای توافق‌نامه‌ی صلح، افغانستان برای پنج‌سال متواتر، سالانه حداقل به ۵ میلیارد کمک اضافی نیاز دارد تا این کمک‌ها طی یک برنامه‌ی جامع و شفاف برای رونق‌دهی اقتصاد کشور به مصرف برسد. تاکنون هیچ کشوری به دوام کمک‌هایش بعد از توافق صلح تعهد نداده است. فقط سکرتر عمومی ناتو می‌گوید که نیروهای امنیتی افغانستان را پس از صلح نیز همراهی و هم‌کاری می‌کند. ایالات متحده (اداره‌ی دونالد ترمپ) تلاش کرده، از پیش‌رفت نسبی پروسه‌ی صلح افغانستان بهره‌برداری انتخاباتی کند. هدف از پیش‌رفت نسبی، آغاز پروسه‌ی صلح میان دولت جمهوری اسلامی افغانستان و گروه طالبان است. اما به جز آغاز این پروسه، هیچ پیش‌رفتی صورت نگرفته است. نتایج اولیه‌ی انتخابات آمریکا نشان می‌دهد که پروسه‌ی صلح افغانستان، تأثیر چندانی در افکار عامه‌ی آمریکا نداشته است و جو بایدن، رقیب دونالد ترمپ در انتخابات سوم نوامبر آمریکا برنده شده است. زلمی خلیل‌زاد، نماینده‌ی ایالات متحده آمریکا در امور صلح افغانستان قبل از امضای توافق‌نامه‌ی دوچه میان ایالات متحده آمریکا و گروه طالبان گفته بود که امضای این توافق‌نامه خشونت‌ها را در افغانستان کاهش می‌دهد و راه را برای برقراری آتش‌بس درازمدت و بهبود شرایط اقتصادی هموار می‌سازد. هرچند دولت جمهوری اسلامی افغانستان همه‌ی تلاش‌ها و تعهداتش را برای آغاز مذاکرات و تامین آتش‌بس انجام داده است، اما برعکس طالبان خشونت‌ها را افزایش داده و توافق‌نامه‌ی دوچه را نیز نقض کرده‌اند.

اولین پیش‌شرط توسعه و رشد اقتصادی در یک جامعه مصونیت جانی، مالی و حقوقی است. افزایش خشونت‌ها از طرف گروه طالبان، مصونیت را از جامعه‌ی ما از بین برده و سبب فرار سرمایه از کشور شده است. فرار سرمایه، فقر و بی‌کاری را افزایش می‌دهد. همین اکنون اقتصاد کشور در پرتگاه سقوط قرار دارد. کشور به شدت وابسته به کمک‌های خارجی است. آمارهای غیررسمی نشان می‌دهد که میزان بی‌کاری در بین جوانان تقریباً به ۵۰ درصد رسیده است، فقر هم‌چنان گسترده است. سال گذشته وزارت اقتصاد اعلام کرده بود که فقر چندبُعدی در کشور ۵۰ درصد می‌باشد. در چند ماه اخیر تورم (قیمت‌ها) نیز افزایش یافته و قیمت اسعار ثابت ندارد. با برقراری محدودیت‌ها برای مهار ویروس کرونا، رشد اقتصادی نیز قناعت‌بخش نیست. گزارش تازه‌ی بانک توسعه‌ی آسیا می‌گوید که رشد اقتصادی در افغانستان در سال ۲۰۲۰ به دلیل شیوع ویروس کرونا و ادامه‌ی چالش‌های امنیتی و سیاسی «کاهش شدید» یافته است. اما مدیر بانک توسعه‌ی آسیا در افغانستان گفته است که براساس پیش‌بینی‌ها، در صورت موفقیت در مذاکرات صلح افغانستان و ایجاد یک توافق سیاسی سریع، اقتصاد این کشور می‌تواند سال آینده شاهد رشد مثبت باشد. هم‌چنان با گذشت هر روز میزان معنادار افزایش می‌یابد. طبق آمار رسمی وزارت صحت عامه‌ی کشور، به تعداد ۳ میلیون معنادر در کشور وجود دارد. یا به عبارت دیگر تقریباً ۹ درصد نفوس افغانستان به مواد مخدر اعتیاد دارند. در صورت شکست پروسه‌ی صلح و افزایش خشونت‌ها رکود اقتصادی عمیق‌تر و گسترده‌تر خواهد شد، حتا با صراحت می‌توان بیان کرد که افزایش دوام‌دار خشونت‌ها، اقتصاد کشور را با سقوط مواجه می‌سازد و سقوط اقتصاد کشور عواقب خطرناک برای مردم افغانستان در قبال خواهد داشت و مدیریت آن زمان‌گیر خواهد بود.

می‌دهد. در موجودیت امنیت، همه تلاش می‌کنند، تجارت کنند. طبق قانون، هر بازرگان مکلف است تا از فعالیت‌های تجاری خود به دولت مالیه بپردازد. بنابراین تامین صلح، عاید ملی کشور را افزایش می‌دهد.

۴. سرمایه‌گذاری در منابع زیرزمینی بیش‌تر می‌شود؛ افغانستان دو عنصر گران‌بها دارد: اول، نفوس جوان؛ دوم، منابع زیرزمینی. در صورتی که از این دو عنصر گران‌بها به شکل درست و موثر استفاده شود، کشور از وابسته‌گی‌های مالی نجات پیدا می‌کند و در میان مدت به خودکفایی می‌رسد. افغانستان سرشار از منابع زیرزمینی است. برای استفاده و استخراج مس عینک لوگر، آهن حاجی‌گک بامیان، نفت و گاز جوزجان و سرپل و طلای بدخشان به سرمایه‌گذاری‌های بزرگ نیاز است. در فضای صلح، کشور سرمایه‌های بزرگ را برای استخراج منابع زیرزمینی جذب خواهد کرد.

۵. بازگشت سرمایه‌ی بشری به کشور و جلوگیری از فرار مغزها: نتایج نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد که عمده‌ترین عوامل فرار جوانان از کشور، نبود امنیت و بی‌کاری است. در صورت به‌دست‌آوردن نتایج ملموس در پروسه‌ی صلح و تامین آتش‌بس، درصدی قابل ملاحظه‌ای سرمایه‌ی بشری کشور که همین حالا در خارج به سر می‌برند، با سرمایه‌های مالی‌شان به کشور بر خواهند گشت و با ایجاد فضای اشتغال بعد از توافق صلح، جوانان نیز مجبور به فرار از کشور نخواهند شد.

نتیجه‌گیری

دوام جنگ و افزایش خشونت‌ها ضربه‌ی شدیدی به زیربنای اقتصادی کشور وارد کرده است. در جریان سال جاری به دلیل کاهش کمک‌ها، افزایش خشونت‌ها و وضع محدودیت‌ها برای مهار ویروس کرونا، اقتصاد کشور با رکود جدی روبه‌رو شده است. تمام شاخص‌هایی که برای سنجش وضعیت اقتصادی کشور به کار برده می‌شود، در وضعیت بدی قرار دارد. زرمه‌های صلح، خبر خوب و امیدوارکننده برای اقتصاد شکننده‌ی این کشور است، مشروط به این‌که پروسه‌ی صلح در میان مدت (یک الی دو سال) به نتایج ملموس برسد و دولت افغانستان با هم‌کاری جامعه‌ی جهانی برنامه‌ی جامع اقتصادی را برای ادغام جنگ‌جویان مخالف مسلح و برای بهبودی وضعیت اقتصادی پسا توافق صلح، تدوین کنند. امیدواری برای سر و سامان‌دادن به اقتصاد کشور و رسیدن به توسعه و رفاه اقتصادی در درازمدت وجود دارد. در بدترین حالت هرگاه پروسه‌ی صلح با شکست روبه‌رو شود و خشونت‌ها افزایش یابد، اقتصاد کشور بیش‌تر از گذشته آسیب خواهد دید و جبران آن سال‌ها زمان خواهد برد.

در خوش‌بینانه‌ترین حالت، در صورت پیش‌رفت قابل ملاحظه و قابل قبول پروسه‌ی صلح و تامین آتش‌بس میان مدت یا درازمدت، سرعت چرخش اقتصاد کشور از طریق عوامل ذیل افزایش خواهد یافت.

۱. افزایش سرمایه‌گذاری‌های مستقیم خارجی: در فوق تذکر داده شد که پیش‌شرط توسعه و رشد اقتصادی در یک کشور، مصونیت و امنیت است. زمانی که در یک جامعه مصونیت جانی و مالی موجود باشد، خارجی‌ها به سرمایه‌گذاری در آن جامعه تمایل پیدا می‌کنند. به‌ویژه در کشوری مثل افغانستان که در هیچ حوزه‌ی آن کارهای بنیادی بزرگ صورت نگرفته است. این کشور به مسکن، مکاتب، دانشگاه‌ها، سرک‌ها، شفاخانه‌ها و... نیاز دارد و این کار بدون جذب سرمایه‌ی خارجی ممکن نیست. جذب سرمایه‌ی مستقیم خارجی ساحه‌ی اشتغال را افزایش می‌دهد، افزایش ساحه‌ی اشتغال به معنای کاهش بی‌کاری و فقر است. کاهش بی‌کاری به معنی ثبات سیاسی، کاهش جرایم و خشونت‌ها است.

۲. صنعت توریسم رونق پیدا می‌کند: افغانستان سرزمین تمدن‌ها است. هر منطقه‌ی این وطن زیبایی‌هایی خاص خود را دارد. افغانستان در سطح منطقه، بهترین آب و هوا را دارا است. طبیعت زیبای این وطن، هر انسان را مجذوب خود می‌سازد. آمارهای دهه‌های پنجاه و شصت نشان می‌دهد که سالانه میلیون‌ها خارجی از ولایات مختلف افغانستان از جمله کابل، هرات، بامیان، قندهار، بلخ، جلال‌آباد، غزنی، سمنگان و غور دیدن می‌کردند. در صورت تامین صلح پایدار و تامین آتش‌بس دائمی، صنعت توریسم رونق خواهد یافت. خارجی‌ها به دیدن اماکن تاریخی این سرزمین خواهند آمد. رونق صنعت گردش‌گری ساحه‌ی اشتغال و رشد اقتصادی را افزایش می‌دهد.

۳. عواید داخلی افزایش پیدا می‌کند: امنیت و مصونیت، سکتور خصوصی را رشد و داد و ستد تجاری را افزایش

دولت جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت صنعت و تجارت

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت
د صنعت او سوداګري وزارت

ریاست عمومی مالی و اداری
ریاست تدارکات
امریت تسهیل قراردادها

اطلاعیه تصمیم اعطای قرارداد

موضوع: اطلاعیه تصمیم اعطای قرارداد تدارک شش قلم تجهیز تکنالوژی بدینوسیله به تاسی از فقره (۲) ماده ۴۳ قانون تدارکات به اطلاع عموم رسانیده می‌شود، وزارت صنعت و تجارت در نظر دارد قرارداد تدارک شش قلم وسایل تکنالوژی مورد ضرورت خویش را برای سال مالی ۱۳۹۹ با شماره داوطلبی MOIC/NCB/G/99/007 با جانب شرکت خدمات لوژستیکی عمران سادات دارای جواز نمبر (۶۲۱۰۶) آدرس: سرک اول کارته چهار کابل از طریق روش قرارداد بالمقطع به قیمت مجموعی مبلغ (۸۷۶۹۶۰) هشتصد و هفتاد و شش هزار و نصد و شصت افغانی اعطا نماید.

بدین وسیله به اطلاع اشخاص حقیق و حکمی که هر گونه اعتراض در زمینه داشته باشند رسانیده می‌شود که اعتراض خویش را از تاریخ نشر اعلان الی هفت روز تقویمی طور کتبی توام با دلایل آن به ریاست تدارکات وزارت صنعت و تجارت واقع دارالامان جوار تعمیر شورای ملی سابقه وفق صراحت ماده (۵۰) قانون تدارکات ارائه نمایند. این اطلاعیه به معنی عقد قرارداد نبوده و الی تکمیل میعاد فوق‌الذکر و طی مراحل قانونی بعدی قرارداد منعقد نخواهد شد.

دبیر بخش ویدیو:
خبرنگاران:

محمدنصیر کاوشگر
عبدالاحمد حسینی، محمدحسین نیک‌خواه، خلیل رسولی، هما همتا، الیاس طاهری، زهرا عطایی، احمدشاه شاداب، حفیظ علی خیل، توفان عمری، شعب حکیمی، پرویز کامروز
ویراستار:
صفحه آرایی:
پذیرش اعلان:
نشانی پستی:
نشانی دفتر کابل:
۸صبح نوشته‌ها را ویرایش می‌کند. سرمقاله بازتاب‌دهنده‌ی دیدگاه ۸صبح است. سایر دیدگاه‌های مطرح‌شده در مقاله‌ها، به نویسندگان آن برمی‌گردد.

روایت دیروز، آینه امروز، نوید فردا

صاحب امتیاز:
مدیرمسئول:
سرمدیبر:
دبیر گزارش‌ها:
دبیر بخش خبر:
دبیر رسانه‌های اجتماعی: نورعلی فرحت

سنجر سهیل sanjarsohail@yahoo.com
مجیب مهرداد mujib_mehrdad@yahoo.com
خلیل اسیر 8am.daily@gmail.com
حسبیب بهش
علی شاه حقمیل
نورعلی فرحت

Publisher:
Sanjar Sohail, sanjarsohail@yahoo.com
Editor-in-Chief:
Mujib Mehrdad
mujib_mehrdad@yahoo.com
Facebook.com/8am.af
Youtube.com/HashteSubhdaily
Twitter.com/@Hashtesubhdaily
instagram.com/8am.af_official
www.8am.af

نسخه پیشرفته پکسک ازی پی (AZIPAY)

عزیزی بانک
Azizi Bank

عزیزی بانک برنامه پیشرفته میابلی (AZI PAY) خود را معرفی کرده است که تمام ویژگی‌های پیشرفته جدید مانند ورود با بیومتریک، شناخت چهره، سهولت چندین زبان (پشتو، دری و انگلیسی) استفاده از دالر امریکایی، دیدن صورت حساب و صورت حساب کوتاه، برداشت پول از ماشین خودپرداز صرافتی، ارسال پول به شماره میابلی و اخذ آن از ماشین‌های اتومات صرافتی، اضافه کردن کردیت به میابلی، پرداخت بل را دارا میباشند.

لظفا نسخه جدید ازی پی را از اپستور و پلی ستور دونلود (بارگیری) نمایید. برای معلومات بیشتر به شماره 24 ساعته 1515 به تماس شوید.

www.azizibank.af 1515

هر هفته یک تحریم؛ ادامه سیاست فشار حداکثری امریکا علیه ایران

دولت دونالد ترامپ تصمیم به تشدید تحریم‌ها علیه ایران گرفته است. هدف از اجرای این سیاست، دشوار کردن رفع تحریم‌ها اعلام شده است. الیوت آبرامز، مامور دولت امریکا در امور ایران و ونزویلا، با همین هدف به اسرائیل سفر کرده است. ده هفته پیش از انتقال رسمی قدرت در امریکا به جو بایدن، دولت امریکا بر دامنه فشار حداکثری خود علیه ایران افزوده است. سخن از هر هفته یک تحریم جدید است. توضیحات بیش‌تری درباره این تحریم‌ها در اختیار رسانه‌ها قرار نگرفته است. به گزار دوپچه‌وله فارسی، خبر تشدید تحریم‌ها علیه ایران ابتدا از سوی وبسایت «کسیوس» منتشر شد و پس از آن بازتاب وسیع یافت. هدف از تحریم‌های جدید، دشوار کردن بازگشت امریکا به توافق هسته‌ای و رفع تحریم‌ها از سوی جو بایدن اعلام شده است.

گفته می‌شود که این تحریم‌ها عمدتاً در ارتباط با برنامه موشکی ایران، مسایل مربوط به نقض حقوق بشر و همچنین فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده ایران در منطقه وضع خواهند شد.

هدف از پیش‌بینی تحریم‌های جدید این است که در صورت بازگشت بایدن به توافق هسته‌ای، رفع برخی از تحریم‌ها برای دولت جدید امریکا دشوار شود.

در همین رابطه، الیوت آبرامز، مامور دولت امریکا در امور ایران و ونزویلا، راهی اسرائیل شده است. او قرار است در همراهی با بنیامین نتانیاهو، تحریم‌های جدید امریکا را تعیین کند.

پس از آن آبرامز راهی امارات متحده عربی و عربستان سعودی خواهد شد. از سوی دیگر گفته می‌شود که مایک پمپئو، وزیر امور خارجه امریکاف نیز روز ۱۸ نوامبر به اسرائیل سفر خواهد کرد.

جو بایدن در مصاحبه ماه سپتامبر خود با فرستنده خبری «سی‌ان‌ان» اعلام کرده بود که در صورت پیروزی در انتخابات امریکا، این کشور بار دیگر به توافق هسته‌ای با ایران باز خواهد گشت.

پیش از این، جو بایدن در مصاحبه ماه سپتامبر خود با شبکه جهانی تلویزیونی «سی‌ان‌ان» اعلام کرده بود که در صورت پیروزی در انتخابات امریکا، این کشور بار دیگر به توافق هسته‌ای با ایران باز خواهد گشت.

با این حال، الیوت آبرامز در هفته‌های گذشته فاش کرد که دولت امریکا می‌خواهد تا آخرین روز کاری‌اش در ۲۰ ژانویه، هر هفته یک بسته تحریمی علیه ایران وضع کند.

جمهوری خواهان صدها میلیون دالر برای دور دوم انتخابات سنا در ایالت جورجیا هزینه می‌کنند

شده، گفته است که اکنون همه چیز در جورجیا است. این گروه میلیون‌ها دالر برای کمک به حفظ اکثریت جمهوری خواهان هزینه کرده است. انتخابات اخیر در جورجیا ۱۵۰ میلیون دالر برای جمهوری خواهان هزینه داشته است و کارشناسان می‌گویند که ممکن است بین ۲۰۰ تا ۵۰۰ میلیون دالر در دور دوم هزینه شود. جمهوری خواهان در حال حاضر ۵۳ کرسی از ۱۰۰ کرسی مجلس سنا را در اختیار دارند. در این شرایط حفظ دو کرسی آن‌ها در ایالت جورجیا نقش کلیدی در آینده این جناح در مجلس سنا ایفا خواهد کرد.

رسانه‌های امریکایی از هزینه کردن صدها میلیون دالر توسط حزب جمهوری خواه برای انتخابات دور دوم سنا در ایالت جورجیا خبر داده‌اند؛ انتخاباتی که نقش اساسی در وضعیت تصمیمات دولت بایدن خواهد داشت. به گزارش رادیو فرادا، انتخابات دور دوم و نهایی سنا در جورجیا، برای انتخاب دو پست سناتوری این ایالت، روز ۱۶ جدی برگزار می‌شود. دو سناتور جمهوری خواه و دو سناتور دموکرات در دور اول نتوانستند پیروز شوند. استیون لایو، رییس صندوقی که برای حمایت از حفظ اکثریت جمهوری خواهان در سنا تشکیل

دو شرکت دواسازی مدعی دستیابی به واکسین کرونا با کارایی ۹۰ درصد شدند

در بیانیه مدیرعامل شرکت فایزر درباره این واکسین تولیدی آمده است: «ما به این باور هستیم که با گذشت بیش از هشت ماه از آغاز بدترین همه‌گیری جهانی در بیش از یک قرن اخیر، اکنون گامی مهم برای جهان در راستای مبارزه با بیماری «کووید-۱۹» برداشته شده است.» شرکت‌های «فایزر» و «بیانتک» اعلام کرده‌اند که ۵۰ میلیون نمونه از واکسین تولیدی خود را طی سال جاری میلادی در جهان عرضه خواهند کرد. به گفته‌ی این دو شرکت دواسازی در سال ۲۰۲۱ تا یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون نمونه از واکسین تولیدی آن‌ها در سطح جهان عرضه خواهد شد.

شرکت‌های دواسازی «فایزر» و «بیانتک» روز دوشنبه، نوزدهم عقرب، اعلام کردند که کارایی واکسین تولیدی آن‌ها برای بیماری «کووید-۱۹» در تحقیقات اولیه ۹۰ درصد بوده است. بنا بر اعلام این دو شرکت دواسازی، میزان کارایی این واکسین با مقایسه تعداد مبتلایان در گروه کنترل با شمار افرادی که پس از تزریق واکسین به ویروس کرونا مبتلا شده‌اند، به دست آمده است. به گزارش یورونیوز فارسی، تحقیقات اولیه نشان می‌دهد که ایمنی در برابر ویروس کرونا هفت روز پس از دومین تزریق و ۲۸ روز پس از اولین تزریق ایجاد می‌شود.

شمار مبتلایان کرونا در جهان از مرز ۵۰ میلیون نفر گذشت

آمارها نشان می‌دهد که ۲۵ درصد از کل مبتلایان در جهان در دومین موج همه‌گیری در ماه اکتبر به کووید-۱۹ مبتلا شده‌اند. تا پیش از فرارسیدن فصل خزان، ۳۲ روز طول کشید تا شمار مبتلایان در جهان از ۳۰ میلیون به ۴۰ میلیون نفر برسد. در ۲۱ روز گذشته ۱۰ میلیون نفر به کووید-۱۹ مبتلا شده‌اند. در کشورهای اتحادیه اروپا ۱۲ میلیون مورد قطعی ابتلا به کووید-۱۹ شناسایی شده و به این ترتیب قاره اروپا یکی از مهم‌ترین کانون‌های همه‌گیری ویروس کرونا در جهان است. خبرگزاری رویترز نیز گزارش داده است که شمار مبتلایان به ویروس کرونا در اروپا هر سه روز یک بار یک میلیون نفر افزایش می‌یابد. این آمار در حالی افزایش می‌یابد که پس از آغاز موج دوم همه‌گیری ویروس کرونا، دولت‌های اروپایی محدودیت‌های اجتماعی بیش‌تری را اعمال کرده‌اند.

دانشگاه جان هاپکینز گزارش داده است که شمار مبتلایان ویروس کرونا در جهان از مرز ۵۰ میلیون نفر گذشته است. اساس آمارهای دانشگاه جان هاپکینز، ایالات متحده امریکا با ۸۷۹ هزار و ۳۲۳ مبتلا، بیش‌ترین شمار بیماران کووید-۱۹ را در سراسر جهان به ثبت رسانده است. به نقل از رادیو زمانه، هند با هشت میلیون و ۵۰۷ هزار و ۷۵۴ مورد ابتلا و برازیل با ۵ میلیون و ۵۶۳ هزار و ۵۶۱ مورد ابتلا در جایگاه‌های دوم و سوم قرار دارند. روسیه با بیش از یک میلیون و ۷۶۰ هزار مبتلا و فرانسه با بیش از یک میلیون و ۷۰۹ هزار مبتلا از نظر همه‌گیری ویروس کرونا از آلوده‌ترین مناطق جهان‌اند. براساس گزارش رسانه‌های بین‌المللی، اکتبر ۲۰۲۰ از زمان آغاز همه‌گیری ویروس کرونا در جهان تا کنون از آلوده‌ترین ماه‌های همه‌گیری بوده است.

شهرهای فلوریدا برای رویارویی با توفند قدرتمند «اتا» آماده می‌شوند

توفان گرم‌سیری «اتا» پس از بر جای گذاشتن ویرانی‌هایی در سراسر کوبا و صدها کشته و مفقود در امریکای مرکزی و مکسیکو، اکنون با شدت بیش‌تری به فلوریدا نزدیک می‌شود. به گزارش آسوشیتدپرس، مرکز ملی توفند در میامی فلوریدا به بنادر منطقه موسوم به «فلوریدا کیز» - از «اوشن ریف» گرفته تا «درای تور توگاس» و از جمله «فلوریدا بی» - اخطار داده که این توفان گرم‌سیری (توفند)، ممکن است تا شب یکشنبه یا صبح دوشنبه به این مناطق برسد.

به نقل از صدای امریکا، مقام‌های فلوریدا سواحل، بنادر و مراکز آزمایش کووید-۱۹ را تعطیل و فعالیت وسایل حمل‌ونقل عمومی را متوقف کرده‌اند. آن‌ها از مردم خواسته‌اند که از رفتن به خیابان‌ها خودداری کنند. چندین پناهگاه نیز برای افرادی که در خانه‌های سیار یا مناطق سیل‌خیز زندگی می‌کنند، راه‌اندازی شده است. ولسوالی بروارد مدارس حضوری روز دوشنبه را تعطیل اعلام کرده و به نظر می‌آید که میامی نیز آماده چنین کاری باشد. توفند «اتا» در نیمه‌روز یکشنبه در مرکز کوبا با سرعت ۱۰۰ کیلومتر در ساعت به اوج خود رسید.